Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Karkêren hemû
welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Devrim ve
sosyalizm için
örgüt seferberliği!

Yıl:8, Sayı:214-215
1 Kasım 1982

Referandumda hayır yetmez devrimd n başka yol faşizmi zm z

Aliye P. Atılgan

Anayasa tasarısının Milli Güvenlik Konseyi'nde görüşülmesi tamamlandı ve tasarı kesin ve son şeklini aldı. Anayasa tasarısının MGK'ca değiştirileceği, "iyileştirileceği" umutlarıyla oyalanan, bu umutlarla halkımızı da uyutmaya çalışan burjuva muhalefetin beklentilerinin tersine, tasarı MGK'dan biçimsel birkaç değişiklik dışında, hemen hemen değiştirilmeden çıktı. Konsey'in eklediği geçici maddeler, hele hele burjuva siyaset liderlerine getirdiği 5 yıllık, 10 yıllık siyaset yasakları bu çevrelerde tam bir şok yarattı. Ama burjuva muhalefet bu "hayal kırıklığı"nı bile dile getirmeye fırsat bulamadı. Tasarının hemen ardından 71 sayılı kararname geldi. Kararname, geçici maddeler ve Evren'in "devlet adına yapacağı anayasayı tanıtma konuşmaları" üzerine her türlü eleştiriyi yasaklıyor.

71 sayılı kararnameyle tüm rakiplerini hiç olmazsa açık savaşımdan ekarte eden cunta hep birlikte seçim gezisine çıktı. Evren gezilerinin ilk durağı Trabzon'da parti liderlerine konan siyaset yasağının nedenini şöyle açıkladı: "Millet on yıl rahat etsin, dedik". Evren burjuva muhalefeti böylesine hiçe sayarken kesin metin açıklandığı ve 71 sayılı kararname yürürlüğe girdiği gün "liberal gazete" *Milliyet* şu başlığı atmıştı: "Demokrasi takvimi aksamadan yürüyor." Liberal burjuvazinin "demokratlığı"nın nasıl bir demokratlık olduğunu çok iyi biliyoruz ama insan bu kadarını beklemiyor doğrusu. Ne diyelim, ülkemizin yaşadığı keskin sınıf savaşları, işçi sınıfından, devrimden duyulan korku pek "demokrat" geçinen burjuvalarımızı bile anayasallaşmış bir faşizme demokrasi diyecek kadar ilerletmiş!

Faşist anayasa tasarısına, işçi sınıfının baskısını göstermesi bakımından en ilginç tepki Türk-İş yöneticilerinden geldi. Tasarının yayınlandığı gün Türk-İş yöneticileri bir toplantı düzenleyerek tasarıyı incelediler. Türk-İş'in bilinen bürokratları tasarının şirin gösterilebilecek yerlerini didik didik aradılar. Bulabildiklerini Şevket Yılmaz'ın açıklamasında şöyle dile getirdiler:

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasası demokratik parlamenter düzene geçiş yolunda umutla bakılan bir gelişmedir.

"Anayasa tasarısı ile Türk işçilerinin maruz bırakılmak istendiği açık haksızlıklar, Türk-İş'in gerçekçi işaretleri ışığında MGK'ca önemli ölçüde önlenmiş bulunmaktadır."

Şimdi "o hain" Danışma Meclisi'nin işçilere yapmak istediği kötülükleri "aslan" MGK nasıl "önemli ölçüde önlemiş", ona bakalım:

Önce cuntanın tasarıya eklediği bir hükme değinmek istiyoruz: "İşçi sendika ve üst kuruluşlarında yönetici olabilmek için en az on yıl bilfiil işçi olarak çalışmış olma şartı aranır." Bu hüküm ilk bakışta işçi bürokratlarına karşı, işçilerden yana bir hükümmüş gibi görünüyor. Ama aslında faşist cuntanın nasıl keskin bir sınıf bilincine sahip olduğunu gösteriyor. Amaç, aydın kökenli ya da işçi kökenli ama genç, dinamik komünistlerin işçi hareketiyle kaynaşmasını, işçi hareketinin devrim yatağına, komünizm davasına akmasını önlemektir.

Türk-İş yöneticilerinin tabanın tepkisini dengeleyebilmek için tutundukları bir "olumlu" değişiklik de şu: Tasarıda asgari ücretin bölgelere göre tesbiti, grevlere getirilen 60 günlük sınırlama, küçük işyerlerinde grev ve lokavt yasağı gibi hükümler kaldırılmış. Ama grevlerin ne şekilde erteleneceği ya da yasaklanacağı kanunla düzenlenir, hükümünün eklenmesi de unutulmamış!

Tasarıdan işçinin sendika keseneğini kendisinin ödemesi hükmü de çıkarılmış. Herhalde Türk-İş yöneticilerini can evinden vuran nokta burasıdır! Ama bu hüküm yerine gene o bilinen hüküm konulmuş: "... üye aidatının ödenme şekli kanunla düzenlenir." Türk-İş yöneticileri "dünyalıkları kurtardık" diye sevinedursun, yarın yasanın nasıl çıkacağı belli değildir. Check-off sistemi Sendikalar Yasası'yla yasaklanırsa Şevket Yılmaz'ın yükselteceği feryat ise bellidir: "Verilen tavizlerin astarı yüzünden pahalı olmamalıdır."

Bu yutturmacalarla işçi sınıfının yükselen huzursuzluğunu tutabilmenin olanaksız olduğunu, bu yasayla sendikacılık yapılamayacağını Türk-İş'in pragmatik yöneticileri de gayet iyi biliyor. Bu nedenle, yaptıkları açıklama cuntanın "iyiliklerini" cımbızla ayıklayıp kendini bir ölçüde güvenceye almaya çalışıyor ama asıl dayandıkları tabanı denetimden kaçırmamak için "anayasaya hayır" mesajını satırlarından sızdırıyor.

Tasarıda, gülünç derecede de olsa, biçimsel de olsa "işçi hakları" konusunda getirilen değişiklikler iki şeyi gösteriyor. Birincisi cuntanın işçi sınıfından, devrimden duyduğu korkuyu, ikincisi de işçi sınıfına verebileceği "suspaylarının" birkaç kuru kemik parçasından öteye gidemeyeceğini.

Türkiye işçi sınıfı, en başta kendine yönelen dağ gibi faşist anayasa tasarısının içinden fırlatılan bir-iki kemik parçasına kanmayacak bir savaşım deneyine, sınıf bilincine sahiptir. Varsın o kuru kemik parçalarıyla, kemik yalamaktan oldum bittim hoşlanan sahte işçi liderleri, "sevgili liberallerimiz" oyaladursun. Sınıf bilinçli işçilerimiz cunta anayasasına hayır diyecek, bilinci daha geri işçi, emekçi yığınlara da hayır dedirtmek için canla başla çalışacak, onlara gerçekten demokratik bir anayasanın ileri demokratik halk devriminden geçtiğini anlatacaktır.

Batı tipi ılık burjuva demokrasisinin maddi temel bulamadığı, burjuvazinin nefesinin göstermelik bir demokrasiye bile yetmediği günümüz Türkiyesi'nde demokrasinin sahibi işçi sınıfıdır.

Faşist anayasaya hayır!
Yaşasın ileri demokratik halk devrimi!
Yaşasın demokrasi!

Butun ulkelerın proleterlerı bırlesın!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:214-215
1 Kasım 1982

Masrafı: 50p ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazısma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gonderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İÇİNDEKİLER

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Faşist işkencecilerden hesap sorulacaktır

Yoldaşlar,
Önce hepinize devrimci selamlarımı iletirim. Türkiye'den izinden dönen bir arkadaşın anlattıklarını aktarmak istiyorum. Arkadaş şöyle anlatıyor:

Ben buradan köye vardım. Bizim bir amcanın M.K. adlı oğlunun başına iş gelmiş. Mahallede, devrimci çalışmalar yapmış, belli faaliyetler göstermiş olduğundan, bunun dışında bir suçu olmadığı halde, Haziran 1982'de karakola çağırmışlar. Kendisinde silah olduğu ihbarı ile çağrıldığını söyleyip, nezarete atmışlar. M.K. kendisinde silah olmadığını ne kadar iddia ettiyse de karakol çavuşu dinlemeyip, önce falakaya yatırıp, ayaklarının altına sopa vurmuş. Bununla da kalmayıp, yoktan suçlamalarla sürekli dayak atmışlar.

Derken arkadaşı Adana Kapalı Cezaevi'ne göndermişler. Suçu, mahallede devrimci olup, gençleri yabancı ideolojiyle kandırıp (!) komünizm propagandası yapması ve hakkında karakol çavuşunun kendi uydurduğu silah ihbarının bulunmasıymış.

Bana verdiği mektupta başından geçenleri bu arkadaş şöyle anlatıyor: Beni bir odaya koyduktan sonra askerler çekip gittiler. Aradan 1,5 saat geçmeden, bıyıklı bir sivil ile iki asker gözlerimi bağladılar. Merdivenlerden çıktık ve bir odaya girdik. Daha bana birşey sormadan, adi küfürlerle, tehditlerle beni tekme tokat ve copla dövmeye başladılar. Başımdan dökülen bir kova su ile kendime geldiğimde, bana, "bak bizim gücümüz herşeye yeter, silahların yerini söyle, seni serbest bırakalım" diyorlardı. Ben silahımın olmadığını iddia edince, çeneme vurulan yumruklarla yere düştüm. Yerde tekmeler yağıyordu. Ve bu arada, bir ayak zorla ağzıma sokulmaya çalışılıyordu. Bunu iyi tanımıştım: Bu bir subay botu idi.

Yarı baygın halde beni ite kaka tekrar odama götürdüler. Bu böyle devam ederken, bizim mahalleden iyi konuştuğum üç arkadaş daha getirdiler. Bunlar bunun arkadaşı, nasıl olsa silahların yerini bilirler, diye getirmişler. Gelen üç arkadaş ile beraber oturuyorduk. İşkenceciler tekrar geldiler. Yeni gelen arkadaşları teker teker götürüyorlardı. Götürdükleri yüzü gözü mosmor geri dönüyordu.

Tam o sırada beni çağırdılar. Bir odaya vardık. Bana, "bak kuzum, evladım, haydi söyle silahın yerini, senin yüzünden arkadaşların da dayak yiyor, bunların günahını yarın sen çekeceksin" dedi. Bunun gibi laflarla gönlümü almaya çalışıyorlardı. Ama ben silahımın olmadığını söyleyince, vurduğu yumrukla başım duvara çarptı. Kaşımın üzerinden kan akmaya başladı. Ve adam durmadan tekme tokat atarken, "ben seni konuşturmasını bilirim" deyip, cereyan vereceklerini söyledi.

Kabloları ellerimden ve ayaklarımdan bağladılar, cereyan verdiler. Derken bayılmışım. Kendime geldiğimde kabloların yerlerini değiştirdiler. Uzun bıyıklı adam, ağzıma tuzlu su dökmelerini söyledi. Elinde tuzlu su kabı bulunan bir asker yanıma geldi, ağzımı açmaya çalıştı. Ben direndim. Copu sokarak ağzımı açtılar, tuzlu suyu döktüler.

Bıyıklı tekrar konuştu: "Bak ananı, babanı, kardeşlerini düşün, senin yüzünden sopa yiyen arkadaşlarını düşün, konuş, silahın yerini söyle, hemen seni serbest bırakalım". Fakat ben birşey bilmediğimi ve silahımın olmadığını söyleyince kudurmuş canavar gibi tekrar boğazıma sarılıp, beni boğmak istercesine nefesimi kesmeye başladı. Arkasından, "atın bunu tuvalete, bugün orada uyusun" deyip, çekip gitti.

O geceyi tuvalette geçirdim. Tuvalette de olsa, dayak yemediğim için sanki bana bir cennetti. Sol yanımı tutamıyordum. Çok ağrıyordu. Yemek falan vermediler. Ertesi

gün saat 11'de beni tekrar arkadaşların bulunduğu koğuşa götürdüler.

Arkadaşlar bana, "ne olursun, tabancanı ve mermilerin yerini söyle, biz tam bir haftadır buradayız, hergün bize işkence ediyorlar, ölesiye dayak atıyorlar, kulun kurbanın olayım, silahın yerini söyle de bizler buradan kurtulalım" dediler. Arkadaşlarımın bu sözü beni çok yıkmıştı. İşkenceciler bir daha geldiğinde, yalan da olsa onların kurtulması için birşeyler söyleyecektim.

Akşamüstü gelip beni tekrar aldılar. "Söyle oğlum, silahlar nerede, bizi uğraştırma" diye birtakım laflar ettiler. "Peki efendim, öbür arkadaşlarımın hiçbir şeyden haberi yok, silahı ben kendim, yalnız başıma bizim köyde mezarlığın yanındaki ağacın altına sakladım" dedim.

Ertesi sabah saat 5'de Adana Cezaevi'nden 6 jandarma, ben ve bir de subay mıdır neyse birisi, bizim köyün yolunu tuttuk. Söylediğim yere vardık. Askerler didik didik aradılar dediğim yeri, fakat silah falan bulamadılar. Ben diyorum "işte buradaydı", "yok bu taşın altındaydı galiba". Her taraf arandı silah falan yok! Askerlerin tekme tokat küfürlü sözleri arasında, askeri jipe bindik ve tekrar cezaevine geldik.

Öbür üç arkadaşı serbest bırakmışlar ama duyduğuma göre dışarıdan denetim altında tutuyorlarmış. Bana da, "silah nerede, o silahları ne yaptın, ne için kullandın" gibi laflarla hergün kıyamet gibi dayak atıyorlar.

İşte yoldaşlar, buraya kadar anlatılanlar, gizlice bir mektup yazıp kızkardeşine veren M.K. adlı yurttaşın başından geçenler! Faşist generaller çetesi, Türkiye'de işkence yok demekle kandırsalar kandırsalar, ancak kendi kendilerini kandırırlar. Bugün Türkiye'de gidip kime sorarsanız sorun, işkencenin olduğunu söyler. Çünkü ağzı salyalı, eli kanlı faşist generaller çetesinin köpekleri, sokaklardan ve evlerinden toplamış oldukları suçsuz yüzlerce emekçiyi, devrimciyi karakollarda dayak faslından geçiriyorlar. Ve binlercesi yalancı suçlamalardan dolayı cezaevlerinde en azgın işkencelere maruz kalıyor. Yoksul Kürt köylüsü, emekçisi üzerinde terör en şiddetli esiyor.

İdamların, işkencelerin, katliamların, sömürü ve talanın azgınca sürdüğü, halkın en temel haklarının zorla gaspedildiği bu ortamda, faşist generaller çetesi bir anayasa hazırladı. Tüm halkı anayasa için referanduma çağırıyor. Gelmeyenlere şimdiden gözdağı veriyor. Faşist cunta 'evet' istiyor. Fakat uğraşları boşuna. Birgün emekçi halk bu faşist iktidarı yerle bir edip, yerine kendi iktidarını kuracaktır.

Zafer bizim olacaktır!

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Ozan Özgür Neferî
Schifferstadt

Faşist cuntanın yalanlarına aldanmıyoruz

Değerli *İşçinin Sesi,*

Sizlere, Londra İşçi Birliği'nin açtığı Anayasaya Hayır kampanyasıyla ilgili olarak ben de yazmak istedim. Arkadaşlar geçen gün bizim fabrikaya geldiler, bildiri dağıttılar. Baktım, 12 Eylül günlerinde sizin bildirilerinizi almaya çekinenler şimdi alıyorlardı.

Tatil dönüşünde işçilerin gözü epey açıldı. Terörü önledi diye Evren'i beğenenler memlekette açlık, fakirlik, rüşvetten başka birşey görmemişler. İşkence söylentileri çok yaygınmış. Şimdi gazeteleri daha başka bir gözle okuyorlar. Evren Anayasa'da her türlü hürriyet var, diyor. Sanki biz hürriyetin ne olduğunu bilmiyoruz. Kenan Evren hürriyetten işçilerin, köylülerin faşist çizmeleri altında ezilmesini anlıyorsa biz bu "hürriyeti" istemiyoruz.

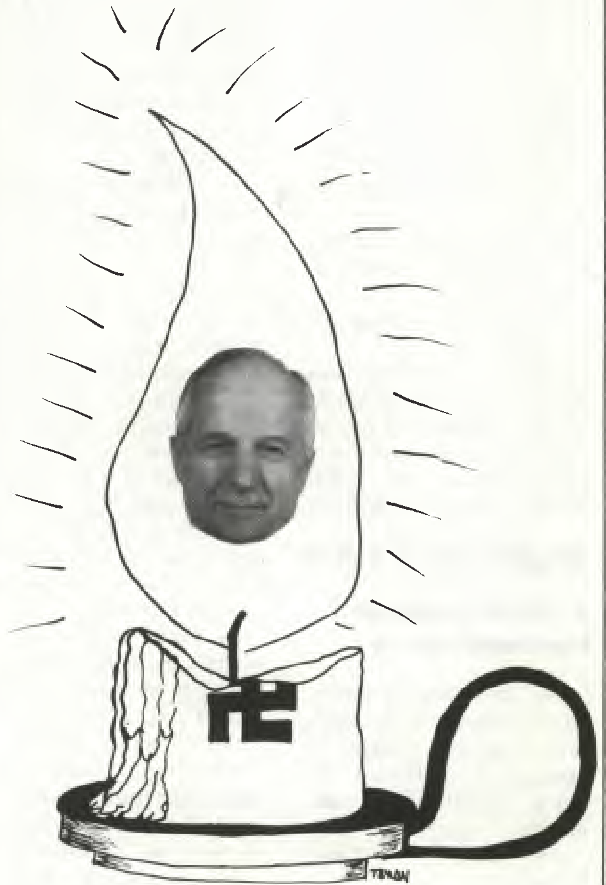
Selamlar.

P. Narin
Londra

İŞÇİ MİZAHI

Yukarıdaki amblem TUDEH kadın örgütünün amblemidir. Amblem yoruma gerek bırakmayacak kadar açık. Ama bir komünist örgütün işçi sınıfının fabrika dişlisiyle cami kubbesini birleştirebilen mantığı o kadar açık değil.

DUYURU

TKP EŞGÜDÜM KOMİTESİ

Örgüt sef rb rliği

Son yılların siyasal gelişmeler açısından en tehlikeli ama son bir iki yıla oranla devrimci çalışma olanakları daha geniş kışına giriyoruz. Partimizi ortamın meydan okumalarına iyi hazırlamak zorundayız. Bu nedenle Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi 17.9.1982 tarihli toplantısında kış dönemini kapsayacak bir *örgüt seferberliği* açılmasını kararlaştırmıştır.

Partimizin merkez basın-yayın bürosu çeşitli ideolojik-siyasal konularda ürünlerini hızlandırmalı ve *örgüt seferberliğini* bu yolla doğrudan desteklemelidir.

Örgüt seferberliğinin üç temel vurgusu vardır:

a) Yığın çalışmasını yükseltme,

b) Örgütlenme ve yönetim biçimlerini modernleştirme,

c) İdeolojik anlayışı derinleştirme.

Örgüt seferberliğinden demir disiplin, merkezilik, sımsıkı yoldaşça güven ve yığınlarla bağ konularında daha ilerlemiş bir parti olarak çıkmayı amaçlıyoruz.

Örgüt seferberliği

1. Parti örgütlerini kurumsallaştırma

— Toplantılar, kesenekler ve merkez organa haber-yazı yollamada gecikme ve aksamaların kalkması yolunda sistemli çaba harcanmalıdır.

— Hücre eğitimleri aksamamalıdır.

— Tüm hücre, büro ve komitelerde güvenlikli çalışmanın *pratikte* eğitimi yapılacaktır. (Yapılacak asgari düzeydeki pratiğin modeli yayınlanacaktır. İsteyen örgütler buna ek başka pratikler de uygulayabilir.)

— Örgütlerde işbölümü yeniden gözden geçirilecek, görev ve sorumluluklar yeniden daha geniş olarak dağıtılacaktır. Somut görevi olmayan üye kalmayacaktır.

— Komiteler en az üç aylık çalışma planları yapacaklardır. Bu planların bir bölümü, belki tümü uygulanacak, yeni gelişmeler gerektirdiğinde hiç beklemeden eskisini atıp yeni plan yapacaklardır. Ancak, görev süresinin hiçbir anında çalışma plansız komite olmayacaktır.

— Somut işlevi belirsiz hücre kurulmayacak, her hücrenin bir görev alanı olacaktır.

— Altında yığın bağı olmayan ya da şu ya da bu biçimde yığın teması olmayan hücre kalmayacaktır.

— Parti çalışmasında kadın yoldaşlara özellikle sorumluluk verilmelidir.

— Yöre ve il komiteleri, olanakları zorlayarak olabilen yerlerde Konferans kararlarında yer alan gençlik, kadın, sendika gibi büroları yeniden kurmalıdır.

— Çevre enformasyonlarına daha ciddi eğilinecek ve yazılı enformasyon alışkanlığı geliştirilecektir.

— Yöre ve il komiteleri için hedef tüm komite üyelerinin parti profesyoneli olmalarıdır. Ancak, ilk adımda sekreteri profesyonel çalışmayan komite kalmamalıdır. Bunun olanaklarını her örgüt kendisi yaratacaktır.

2. Parti üye ve örgütlenme seferberliği

— Parti üye sayısı arttırılmalıdır. Sorun, deftere yazma değil, komünist partisi üye ölçütlerine ulaştırma sorunudur. Bu da, gericilik dönemi ölçütleridir.

— Üye bileşiminde işçi ve kadın oranının yükselmesi için bilinçli, sistemli çaba harcanmalıdır.

— Partinin varolduğu birimlerde genişleme, yeni işyerlerine ve mahallelere sıçrama ve en önemlisi yeni yerleşim merkezlerine sıçrama yoluyla yeni parti birimleri yaratılmalıdır.

— İMG çalışması yeniden öne çıkarılacaktır. (İMG'lerin nasıl anlaşılması gerektiğini anlatan bir yazı yayınlanacaktır.)

— Üyeliğe hazırlık okulu demek olan bu parti sempatizan hücrelerinin sayısını arttırma, çalışmalarını düzenli yürütme yolunda sistemli çaba harcanacaktır.

— İMG'lerin yeni ilişki çıkarma, bunları düzenli ilişkiye dönüştürme, yeni İMG'ler yaratma ve disiplin ve merkeziliğe uyma açılarından somut verimleri yakından izlenecektir.

— Temel görevlerinden biri merkez organı haberle beslemek olan İMG'ler özellikle yığın çalışmasında görevlendirilmelidir.

— Tüm İMG'lerde güvenlikli çalışmanın *pratikte* eğitimi yapılacaktır. (Pratiğin modeli yayınlanacaktır.)

— İMG'ler çevre enformasyonlarına daha ciddi eğilme ve yazılı enformasyon alışkanlığı yönünde eğitileceklerdir.

— İl komiteleri İMG dışı sempatizanların tam ve sağlıklı listelerini tutacaklardır.

— Tüm parti komiteleri, görev alanlarının yığın çalışması açısından bölge, işyeri, yerleşim birimi planlarını yapacaklardır.

3. Sosyalist yığın örgütlerini güçlendirme

— Yığın örgütlerinin üye sayısını arttırma, üye bileşiminde işçi ve kadın oranını yükseltme yolunda sistemli çaba harcanmalıdır.

Yeni yerleşim merkezlerinde yeni örgütler kurulmalıdır.

— Bu örgütler yoğun yığın çalışmasına yöneltilmelidir.

— Partimizin görüşlerini işçiye götürmede sosyalist yığın örgütlerinin sağladığı legal olanaklardan daha iyi yararlanılmalıdır.

4) Parti örgütleri, yürüttükleri somut yığın çalışması ve parti yaşamı üzerine merkez organa yazı göndereceklerdir.

5) Yöre ve il komiteleri, *örgüt seferberliği* planlarını, duyurunun yayınlanmasından sonra en geç 1 ay içinde EK'ya ulaştıracaklar ve onay beklemeden uygulamaya geçeceklerdir.

Tüm yoldaşlara *örgüt seferberliğinde* üstün başarı dileriz.

TKP EK Üst Bürosu

İŞÇİNİN SESİ

R. Yürükoğlu

Devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliği

İşçinin Sesi'nin bu sayısında yayınlanan TKP Eşgüdüm Komitesi duyurusuyla partimiz *örgüt seferberliğine* giriyor.

Siyasal ortamın ilerlemekte olduğu geçitte bundan daha yerinde bir karar olamazdı.

Gerçekten, Türkiye son yılların en kritik, en beklenmedik dönüşümlere gebe, en tehlikeli ama olanakları da buna yakın ölçüde artmış kışına giriyor. Bunları nereden çıkarıyoruz?

Bir kez, toplumsal psikolojide elle tutulur bir değişiklik izlenmektedir. Çıplak faşist zorbalığa karşı içten içe birikmekte olan tepki yavaş yavaş kendini dışa vuruyor. Suskunluk bitiyor. Dolmuşta, otobüste, aile sohbetlerinde sıkıntılar yüksek sesle dile getiriliyor. Küfür düzeyinde karşı çıkış yayılıyor. Özellikle işçi sınıfında ve tarım emekçilerinde tepki iyice yükseliyor.

Son referandum sahtekarlığı ve anayasa "tartışması" cuntanın siyasetten uzak tutmak için ölesiye çırpındığı yığınlarda siyasete ilgiyi birdenbire canlandırdı. Öyle bir tartışma ki, anayasayı eleştirmek yasak! Öyle bir referandum ki, "hayır" propagandası yasak! Öyle bir cumhurbaşkanlığı seçimi ki, seçimsiz ve karşı aday yasak! Bu çelişkiler faşist itlere karşı öfkeyi birdenbire yükseltti. İşçi sınıfının bunaltıcı baskısı altında Türk-İş anayasaya "hayır" diyeceğini belli etti. Küçük burjuvazinin yoğun baskısı altında CHP "hayır" diyeceğini dışarıya sızdırdı. En büyük 6 gazetenin 5'i anayasanın "karşısında" yer aldı, sonuncusu da açık destek veremedi. Her türlü faşist zorbalık ve hile altında yapılacak referandumdan "hayır" çıkma olasılığı yüksek değildir. Ne var ki, halkın büyük çoğunluğunun anayasaya "hayır" dediği de bugünden aydınlığa çıkmıştır.

İkincisi, faşist cuntanın tutumunda bir değişiklik izlenmektedir. İşler kızıştıkça, durum zorlaştıkça cunta faşist kimliğini daha fazla açığa çıkarıyor. "Faşistleşmiyor", miyop siyasetçilerin gerçeği görmesini "zorlaştıran" örtüleri üzerinden atıyor.

Faşist cunta referandumdan sonra iki derin açmaz karşısındadır. 12 Eylül'den bu yana devlet denen çarkı döndüren ordu kadroları büyük ölçüde kışlaya dönmek zorundadır. Ve bugüne dek cunta, devleti yönetecek sayıda kendi kadrosunu yaratamamıştır. Bu birinci açmazdır. İkincisi, her ülkede, her dönemde her yönetim ne denli zorba, ne denli gayri meşru olursa olsun sivil bir tabana yaslanmak zorundadır. Faşist cuntanın halkta böyle bir taban bulamadığı bugün ortadadır. Bu da ikinci açmazdır.

Bu açmazlar karşısında cunta nerede durduğunu, ne olduğunu daha açık gösteriyor. Bir yandan şovenizmi ve savaş kışkırtıcılığını görülmedik biçimde arttırıyor. "Ermeni yatağı güney Kıbrıs", "Ermeni sorunu", "tüm dünya Türklere düşman" tezleri zorunlu olarak günlük basının baş sayfalarına sokuluyor. Öte yandan, devleti yönetme gereklerini MHP kadrolarıyla çözme, MHP tabanına yaslanma yoluna gidiyor.

Üniversite rektörlüklerine atananların beşi, MHP dergilerine yazı yazmış sicilli faşist MHP üyeleridir. Gerisi, MHP ile işbirliğini zorlayan AP'nin sağ kanadındandır. Bu rektörlerin atadıkları dekanlar da ya yine sicilli faşist, ya da AP sağ kanat üyesidir. Orduda yapılan atamalar sivil yönetime çabuk geçme, daha "liberal" anayasa ve MHP'ye karşı tutum isteyen çevrelerin temizlenmesi için kullanılmıştır. Açık faşist görüş belirten sıkıyönetim kumandanları yerlerinde kalmışlardır. Göstergelerin en ilginci de, Türkeş hapiste ama başbakan Ulusu'nun MHP'nin ikinci adamıyla herkesin gözü önünde yemek yemesidir.

Tüm bu göstergeler 1983 kışının olağanüstü bir kış olacağını gösteriyor. Saatin rakkası iki yöne de gidebilir. Ancak şurası açık ki, referandumla birlikte 12 Eylül'den bu yana yaşanan dönem yerini belki daha zor ama daha hareketli bir döneme bırakacaktır.

Partimiz yeni dönemin getireceği görevlere hızla hazırlanmak zorundadır. İşte *örgüt seferberliğinin* anlamı buradadır.

Ve allah menşevikleri yarattı

Allah bir gün çevresine bakındı. İşsizlik, enflasyon, sömürü, zulüm, uğraşan didinen yığınlar, gülmeyi unutmuş yüzler. "Böyle olmaz" dedi, "insanların gülmeleri de gerekir". Ve işe dünyanın Anadolusu'ndan başladı. TKP'nin menşevik "teorisyen"lerini yarattı.

İyi mi etti? Bilmem, allahın işine karışılmaz.

Menşevizmin halkımızın kaderinde oynadığı rol acıdır, kahredicidir. Ancak arada bir de güldürmüyor diyemeyiz. Bakın *Atılım*'ın *"İşçinin Sesi* uzmanı" N. Gürel, Eylül sayısında yer alan *"Oportünizme Vura Vura"* adlı yazısında neler diyor:

"Politik savaşımın yeni bir evreye girdiği günümüzde, oportünizmin her türüne karşı savaşım daha büyük bir önem kazanıyor. Bu, oportünist akımların etkisi altındaki iyi niyetli savaşkan kadroları yığınların savaşımına kazanmak için de zorunludur. Bugün 'cunta koşullarında yığın eylemi yapılamaz' biçimindeki sağ akımlarla, yığınların gündemlerine aldıkları her yakıcı sorun karşısında 'Bu ancak devrimle çözülür' şablonuyla somut devrimci savaşımdan yan çizen 'sol' akımlar, yığınları anayasa savaşımından uzak tutmada birleşiyorlar.

"Örneğin, *'İşçinin Sesi'*ne bakalım. Bu derginin 204. sayısında E. Engin yandaşlarına 'Hazır olalım!' diye sesleniyor. 'Değişmeler bir anda başlayabilir ve olaylar çığ gibi büyüyebilir.'

"Bu üç dört kelimede oportünizmin tüm enginliği yatıyor. E. Engin'in kısa süre önce 'uykuya yattığını' 'bayıldığını' yazdığı 'devrimci durum'u, ilk protesto sesleri ile 'diriltme' tutkusuyla kullandığı abartmalı üslubunu hoşgörelim. Ve onun önümüzdeki dönemde kendiliğinden yığın eylemlerinin gündeme gelebileceğini doğru bir biçimde öngördüğünü kabul edelim. Asıl oportünizm, 'Hazırlanalım' sözünde ve

(Devamı 6. sayfada)

(Baştarafı 5. sayfada)

bunun pratik işlevinde yatıyor. Gerçek bir devrimci hiçbir zaman yığınların kendiliğinden eyleme geçmesini beklemez. Komünistin görevi yığınları bilinçli eyleme yöneltmektir. E. Engin ise '*İşçinin Sesi*' yandaşlarını, bugün 'hazırlanmaya' çağırıyor. Yığınları hazırlamaya değil!"

Espirisi yazının içindedir, belirtmek gerekmez ama yine de bir iki yönüne değinelim.

İşçinin Sesi, onlara göre yıllardır "gurupçuk" idi. Şimdi görüyoruz ki, Komünist Partisi'nin, savaşkan kadrolarını kazanmaya çalıştığı belirleyici bir hareket olmuş. *İşçinin Sesi*, "yığınların gündemlerine aldıkları her yakıcı sorun karşısında 'bu ancak devrimle çözülür!' şablonuyla somut devrimci savaşımdan yan çizen 'sol' " akımmış. Bunu da Emine yoldaşın "hazır olalım" sözleriyle yapıyormuş. Kaçınılmaz olarak gelecek devrimci kabarışa hazır olmak başka, her "yakıcı" sorunla boğuşmak başka değil mi? Birini yapmak ötekini yapmamayı mı getirir? *İşçinin Sesi*, "yığınları anayasa savaşımından uzak tutmaya" mı çalıştı, yoksa bu savaştan kendisi mi uzak durdu? Bunların hiçbirini yapmadı. Tersine en tutarlı demokrasi kavgasını veriyor. Kendileri ise yığınları yalnızca anayasa tartışmasına *hapsetmek*, demokratik bir anayasa kavgası verirken bunun ne anlama geldiğini göstermemek, *gerçekten demokratik* bir anayasanın bizi *devrim* gereğine çıkardığını gizlemek için çırpınıyorlar.

Komünist tutum, demokratik anayasa kavgasını aktif yürütmek ve bunu devrime bağlamaktır. "Bu devrimin işidir, şimdi uğraşmaya değmez!" diyenler de, demokratik anayasadan söz ederken devrim dendi mi "işte somut yakıcı görevi boşluyor" diyenler de aslında aynı anlayışın tersyüz edilmişidir. O anlayış da *parçayı bütünün*, parça savaşlarını sonul savaşım amacının *karşısına koymak*, bunları birbiriyle çelişir saymak anlayışıdır. Görünüşte biri "sol", öteki sağdır ama aynı anlayıştır.

En hoşu da, *İşçinin Sesi* "hazırlanalım" diyerek "yığınları hazırlama" görevinden yan çiziyormuş! Hiç böyle *"yakıcı"* mantık gördünüz mü? Hazırlanmak ve hazırlamak, hazırlanırsan hazırlayamazsın, hazırlayan hazırlanmaz! Bu bana yavrukurt yeminini hatırlatıyor: "Yavrukurt daima hazır!"

Şimdi iğrenç menşeviklerin neden halkımızı yarı yolda bıraktıkları daha iyi anlaşılıyor. Halkı hazırladıkları için kendileri hazırlanmamışlardı!

Bu N. Gürel'i nereden, hangi tozlu raftan bulup çıkardılar bilmem ama "ideolojik savaşımıyla" kendi işlerini bayağı zorlaştırıyor.

Biz bu saçmalıkları bir yana bırakalım. Komünist partisinin görevi emekçi halkın ideolojik-siyasal-örgütsel öncüsü olmaktır, yığınları bilinçli-örgütlü savaşa yöneltmektir. Parti halkın kollektif savaş ruhudur. Komünist adını takınca bu görevleri yerine getirir olunsaydı menşevikler olurdu. Bu görevlere uzun ve çetin bir savaş süreci içinde *hazırlanılır*. Komünist partisinin tüm yaşamı bu kutsal görevlere hakkıyla layık olabilmek, bu görevleri hakkıyla yerine getirebilmek için bir *hazırlıktır*. En küçüğünden, en büyüğüne her çalışması bir provadır, *hazırlıktır*.

Bugün Türkiye çok kritik bir döneme başlıyor. Kendimize yeni bir çeki-düzen vereceğiz. Öncü müfrezeyi yeni ve daha üst bir düzene sokacağız. Safları sıklaştıracağız. Yeni döneme hırsla, tutkuyla, çıldırasıya HAZIRLANACAĞIZ!

Tüm sapıklara en güzel yanıt da bu olacaktır: Daha iyi çalışma daha iyi işler başarma. Yığın bağlarını geliştirme. Demir disiplini ve merkeziyetçiliği yükseltme.

Haydi komünistler! Haydi yoldaşlar! Hep birlikte devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliğine!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkêren hemû welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliği!
Yıl:8, Sayı:214-215
1 Kasım 1982

ÇEK-AL

Gerçekt n d mokratik bir anayasa işçi sınıfının ellerinde yükselecektir

Gerçekten demokratik bir anayasayı ancak işçi sınıfı getirebilir.
Demokratik bir devlet burjuvazi için korkulu rüyaysa,
işçi sınıfı için bir zorunluluktur.
Demokrasiyi sonuna kadar, tam geliştirmeden
işçi sınıfı komünizme ilerleyemez.
Faşist anayasaya referandumda hayır demekle kalmayalım,
kavgada gerçek demokrasiye evet diyelim.

Emine Engin

Anayasa referandumu yaklaşıyor. Bu yazıda önce çok kısa olarak anayasanın niteliğine, sonra cuntayı referanduma zorlayan nedenlere ve asıl olarak anayasa tartışması - referandum konusundaki tutumlara, bunların altında yatan mantığa değineceğiz.

I

Anayasa ve Referandum üzerine

1. Baskı ve korku yasası

Anayasa taslağını okuyunca iki temel özellik göze çarpıyor. Birincisi, demokratik hakların tümden yok edilmesidir. İkincisi, yürütmenin mutlak otoritesidir.

Tüm toplumu yürütmenin altında örgütlemeyi amaçladıkları için, anayasa, devleti ve onun ekonomik-toplumsal her alana uzanan kollarını doğrudan yürütmeye bağlıyor. Anayasada sözü geçen göstermelik yasama ve yargı organlarının göstermelik bağımsızlığı, yürütmenin bu mutlak otoritesini sözde gizlemeye bile yetmiyor.

Faşist anayasa taslağının bir başka özelliği de olağan mantığının olağanüstü hal olmasıdır. Bu, geçmişte yaşanmış yüksek sınıf savaşlarının, devrimci durumun korkusunu ayna gibi yansıtıyor. Yalnızca geçmişin korkusunu yansıtmakla da kalmıyor. Faşizmin bugün üzerinde oturduğu, ekonomik toplumsal sorunlarla kaynayan yapı temelinde yeni bir devrimci durumun doğmasından duyulan korku da anayasada yansımaktadır.

Bu korku, anayasada yansıdığı gibi, faşist cuntanın referandum yapma zorunluluğunu hissetmesinde de bir etken olmuştur. Bunu biraz açalım.

2. Referandum manevrasının nedenleri

Bir kez, faşist cuntanın üzerinde oturduğu ekonomik-toplumsal yapıdaki sorunlar gerçekten çok derindir. Hiçbir manevra alanı yoktur. Çözüm, küçük bir azınlığın uzun süre, ağır şiddet uygulamasını gerektirmektedir.

İkincisi, faşist darbe yapıldığında, direniş olmadı ama teslim de olunmadı. Faşist cunta, yığınlarda karşı-devrime inanç olduğu için değil, öznel ögenin geri kalışı yüzünden beliren devrime inançsızlık nedeniyle ayakta kalabildi. Birinciyle de bağlı olarak, faşizmin, yaptıklarıyla, yığınlarda karşı-devrime inanç yaratmaktan çok, devrime olan inançsızlığı giderici etkide bulunması büyük bir olasılıktı. Bu, geldiği günden beri faşist cuntanın üzerinde bir kabustur.

Üçüncüsü, faşizm ordu eliyle getirildiği için, yeni bir devrimci durum patlak verince, devletin en önemli aygıtı doğrudan ateş altında kalacaktır.

Dördüncüsü, gerek ekonomik toplumsal sorunlarla, gerek içerde tabansızlığıyla bağlı olarak, faşist cuntanın dış desteğe büyük gereksinimi vardır. Yabancı kamuoyuna hoş görünme, bu

desteği kolaylaştırır.

Daha da sayılabilir. Bu gibi nedenlerle, cunta, hem içe, hem dışa hoş gözükecek, aynı zamanda faşizmin üzerine sivil bir örtü örtmeye, orduyu göz önünden bir adımcık geri çekmeye yarayacak siyasal manevralara başvurmak zorunda kaldı. Referandum bunun başta gelen örneklerindendir.

3. Referandum cunta için riskli bir manevradır

Referandum, faşist cuntanın, içinde bulunduğu güçlükler karşısında giriştiği bir siyasal manevradır. Anayasa çevresinde göstermelik bir tartışma ve silahların gölgesinde bir referandumla, hem "demokratiklik" izlenimi yaratılmaya, belli bir buhar boşaltılmaya çalışılacak, hem de ordu geri çekilmiş gösterilecek.

Bunlar manevranın bir yönünü oluşturuyor. Ancak bu manevra, iki tarafa da kesen bir kılıç gibi, faşizm için aynı zamanda büyük bir risk taşımaktadır:

Faşist diktatörlük, ekonomik toplumsal sorunları çözerek değil, bunların sonuçlarının açık siyasal savaşımda yansımasını engelleyerek devrimci durumu bastırdı. (Böyle olmasa zaten faşizm gerekmezdi ve "bastırdı" sözünü kullanmazdık.) Sorunları çözme çabasıyla, geniş kesimlerde yeni yeni hoşnutsuzluk tohumları ekti.

Tam böyle bir ortamda, anayasa referandumu, tartışması ve oylaması göstermelik sınırlarda tutulmak da istense, ekonomik toplumsal sorunlarla açık siyasal savaşım alanı arasında, faşist cuntanın kendi eliyle açmak zorunda kaldığı küçük bir deliktir. Manevranın amacı, bu deliği denetim altında tutarak buhar boşaltmaksa, riski de buharın deliği parçalayıp atmasıdır. Faşist cunta, yığınların siyasetle ilgilenmesini her yoldan yasaklarken, yaptığı siyasal manevrayla, kafaları kendi eliyle, anayasa gibi doğrudan devletin işleyişiyle ilişkin, bu açıdan temel bir siyasal alana çeviriyor.

Bu durumu iyi anlayabilirsek, anayasa ve referandum konusunda doğru tutumun önemini de daha iyi kavrayabiliriz.

II

Referandumda tutumlar

Şimdi sol güçler arasında anayasa tartışması ve referandum konusundaki tutumlara bakalım. Tutumları guruplamadan sıralayacağız, belli noktalara dikkati çekeceğiz, sonra çıkan anlayışlar üzerinde ayrıca duracağız.

1. Menşevik kanat

Bilindiği gibi menşevikler anayasaya hayır diyorlar, referandumda hayır oyu kullanılmasını savunuyorlar. Ama onları asıl belirleyen hayır demeleri değil, hayır derkenki mantıklarıdır.

N. Gürel'in Eylül *Atılım*'ında "Coşkulu görevler bizi bekliyor" başlıklı bir yazısı çıktı. Bu yazıda "görevlerimiz" şöyle anlatılmış:

"...Görevimiz yığınların savaşarak, somut eylemlerle anayasa referandumuna hazırlanmalarına öncülük etmektir. Yığınların nabzını elde tutarak, onlarla birlikte savaşarak, küçük-büyük, dar-geniş demeden onları somut eylemlere özendirmektir. Onların, eylemin daha üst, daha geniş biçimlerine geçmeden, bunu göze almadan, istemlerine ulaşmanın olanaksız olduğunu kendi deneyleriyle görmelerini sağlamaktır. Bu somut savaşımlar içinde daha ileri istemleri formüle etmek, yaygınlaştırmaktır."

Görüldüğü gibi, yazıda süreç içinde yükselmesi için çalışılan birşey var. Bu ilk bakışta eylem biçimleri gibi geliyor. Ama dikkatli okununca, yükselenin istemler olduğu ortaya çıkıyor. Önce somut, küçük istemler için "savaş", sonra giderek daha ileri istemler formüle etmek. Bu aşamalı bilinç teorisi, şu sözlerle daha iyi açığa çıkıyor:

"...Bugün 'cunta koşullarında yığın eylemi yapılamaz' biçimindeki sağ akımlarla yığınların gündemlerine aldıkları her yakıcı sorun karşısında 'Bu ancak devrimle çözülür!' şablonuyla somut devrimci savaşımdan yan çizen 'sol' akımlar, yığınları anayasa savaşımından uzak tutmada birleşiyorlar.

"Örneğin, *İşçinin Sesi*'ne bakalım."

İşçinin Sesi, yığınları anayasa savaşımından uzak tutmaya çalışmadığına göre, N. Gürel'i rahatsız eden başka birşeydir. Anayasa savaşımını devrime bağlamak "somut devrimci savaşımdan", yani reformist savaşımdan yan çizmek oluyor!

Kısacası, menşevikler devrimin propagandasını ilerideki savaşımlar içinde formüle edeceklermiş, şimdi "somut" devrimci savaşım vereceklermiş. Öyle de yapıyorlar.

2. TİP

Menşevik mantığı daha açıkça dile getiren *Çark Başak*, Temmuz 1982 tarihli 13. sayısında şunları yazıyor:

"...Demokratik güçler, 'tekelcilerin anayasasına hayır!' demelidir. Çünkü bu 'anayasa', cuntaya karşı olan tüm güçlerin üzerinde buluşabilecekleri en geniş eylem birliği alanıdır."

Yığınlara devrimci bilinç vermek gibi bir kaygusu olmayan bu anlayışın amacı geniş bir eylem birliğidir. CHP'nin bazı kanatlarını da birliğe katmak için, yazı, bu kanatları "safça bir değerlendirme yaparak", cuntayla uzlaştıkları için eleştirip, düzeltmeye çalışıyor. Ayrıca, birliğin temelini de, 1961 Anayasası'nın demokratik özünü koruyup geliştirmek olarak koyuyor. Böylece temelsiz bir birlik öneriyor. 1961 Anayasası'nda demokratik öz olmadığına göre, bu birlikte de temel olmuyor.

Yazının menşevik mantığı açığa çıkaran asıl yönü, anayasaya hayır ile devrimci savaşımın ilişkisini koyuşudur:

"Diğer yandan, 'anayasaya hayır!' diyen güçlerin kararlılıklarını birleştirme çalışmalarında başka bir uçta filiz vermeye eğilimler de görülmektedir. Henüz açıkça ortaya çıkmamakla birlikte, 'anayasaya hayır!' eylemini küçümsemek, bu eylemi diğer ve çok önemli olan görevlerle karşı karşıya getirmek şeklinde kendisini göstermektedir. 'Anayasaya hayır!' demenin doğru olduğu belirtilmektedir. Fakat hemen sonra 'anayasaya hayır demek yetmez' denilerek, diğer ve önemli olan görevlerin sıralanmasına geçilmekte ve bu kadarla yetinilmektedir. 'Anayasa' konusundaki tutum, eğer başka bir gerekçeye dayandırılmamışsa, bu, potansiyel muhalefetin gelişmesine, giderek etkinleşmesine nesnel olarak katkı sağlamayacaktır. Ayrıca kitlelerin kararlılıklarını birleştirici olmayacağı gibi, ortaya çıkan demokratik olanakları küçümseme eğilimlerine de güç katacaktır.

"Hiç kuşkusuz, diğer devrimci görevleri, daha derin ve kalıcı bir örgütlülüğe kavuşabilmek için çabaları yoğunlaştırmanın, koşulların elverdiği tüm savaşım araçlarını sağlama, bulma ve kullanıma hazır duruma getirmenin önemi asla küçümsenemez. Bunun gerekli kıldığı çalışma, asla ertelenemez. Fakat bu, demokrasi için savaşım alanındaki görevlerle de çelişmez. Tam tersine, kitlelerle kenetleşildiği, onların hareketlenmesine ve etkinleşmesine güç katabilir duruma gelindiği, yol gösterebildiği oranda belirtilen görevlerin yerine getirilmesi kolaylaşabilir."

Yani, "anayasaya hayır demek yetmez" diye sorun devrim propagandasıyla bağlandığı an, bu, muhalefeti zayıflatıcı, demokratik olanakları küçümseyici eğilimdir. Devrimci savaşım asla küçümsenmez *ama şimdi* anayasa için eylem birliği gerekir. Devrim savaşıyla demokrasi savaşını karşı karşıya koymamak(!) için, demokrasi savaşında reformist olup, ılımlı belgilerle en geniş kitleleri toplayacaksın, sonra bu kitleleri devrim savaşına kolayca aktarıp, demokrasi savaşını devrim savaşına bağlarsın(!)

Kısacası, TİP, şimdi anayasa konusunda yürüttüğü "demokrasi" savaşımıyla kitleleri toplama aşamasındadır. Topladıktan sonra kitleleri devrim savaşına bağlayacakmış.

3. TSİP

TSİP, referandumda hayır oyu kullanılmasını öneriyor. *Siyasi Demokrasi Program Taslağı*'nda, hedef olarak açıkça 12 Eylül öncesini alan bir "demokrasi" cephesi önererek, CHP'yi de cepheye katarak, yalnızca anayasa konusunda değil, demokrasi savaşımına ilişkin tüm anlayışını sergilemişti. Biz burada, TSİP'in anayasa konusunda ilginç bir çelişkisine dikkati çekmekle yetineceğiz.

TSİP'in göçmen işçiler için çıkardığı *Dayanışma* gazetesinin 12. sayısının 3. sayfasında şöyle deniyor:

"...Bugün ülkede doğru dürüst bir tartışma ortamı yoktur. Zaten, kim ne söylerse söylesin sonunda kararı cunta verecek olduktan sonra, aslında ortada tartışılan birşey yok demektir. Bu bakımdan 70 numaralı yeni yasaklamanın kapsamına kimin girip kimin girmediği önemsizdir. Bugün anayasa tasarısı üzerinde söz edebilenler de sadece cuntanın isteğini yerine getirmektedirler: 52 numaralı emirname yerine 70 numaralı emirnamenin getirilmesinde olduğu gibi, sanki özgür bir tartışma ortamı varmış havasının yaratılmasına alet edilmektedirler. Üstelik, ne kadar çok söz ederlerse cuntanın son sözü söyleme hakkını o kadar kabullenmiş, onaylamış olmaktadırlar."

Bunu okuyunca beklenen, anayasa konusunda hiç söz edilmeyeceğidir. Oysa *Kitle*'nin birçok sayısı, *Dayanışma*'nın başka sayıları, hatta aynı şayısının baş sayfası anayasayla doludur. Böylece TSİP "cuntanın isteğini mi" yerine getiriyor, "tartışma ortamı varmış havasının yaratılmasına" bilerek alet mi oluyor, biz anlayamadık.

4. TKP(B)

Bu hareketin tutumunu, hareketin kendisi siyasal yelpazede dikkate değer bir yer tuttuğu için değil, taşıdığı komünist adıyla siyaseti arasındaki ilgisizliği göstteren bir örnek olsun diye aktaralım.

İşçi Gerçeği gazetesinin Temmuz-Ağustos 1982 tarihli sayısında şöyle deniyor:

"Açıktır ki, bu taslak işçi sınıfımızın ve halklarımızın isteği değildir. Bu girişime şiddetle karşı çıkmalı ve onu reddetmeliyiz.

"Cunta halklarımıza evet ya da hayır gibi bir seçimde bulunmayı dayatmaktadır... Ancak şurası bilinmelidir ki. böylesi bir tercihte bulunmak faşist askeri cuntayı meşrulaştırmakla eşanlamlıdır. Bu durum ilerici, demokratik ve komünist çevreler ve örgütlerce enine boyuna tartışılmalı ve bundan sonra nasıl bir tutum takınılması gerektiği tesbit edilmelidir.

"Faşist cuntanın halklarımıza getireceği hiçbir şey yoktur. Onların bir anayasa yapma ve halkoyuna sunma hakkı da yoktur!"

Burada elle tutulur tek fikir, referandumda evet ya da hayır demenin cuntayı meşrulaştıracağıdır. Ne yapmak gerektiğine ilişkin olarak ise güzel bir yuvarlaklık örneğidir: Tartışıp tutum saptamak. Ancak bu yuvarlaklık içinde, hayıra yer olmadığına göre tartışıp tartışıp ancak boykot kararı alınabilir. Yazı bunu tek alternatif olarak getirdiği halde, açıkça savunma ve sorumluluğunu üstlenme cesaretini bile gösterememiş! Bu da böyle bir "tutuma" örnek.

5. PKK

Serxwebûn'dan *Demokrat Türkiye*'nin aktardığı yazıda, PKK'nın görüşleri özetle şöyle dile getiriliyor:

"...İğrenç demagojilerle bezenmiş, gülünç bir anayasa tartışması başlatan sömürgeci faşist Türk burjuvazisi, ne yazık ki bu oyununa, böyle bir oyuna alet olmaktan ötürü en başta kendileri zarar görecek olan burjuva, küçük burjuva ve hatta sosyalist geçinen birçok çevreyi de alet etmiş bulunmaktadır.

(...)

"... Ezilen sınıfların ve halkların kendi programlarında dile getirdikleri ve kendi sınıf çıkarlarını yansıtan belli bir hukuk anlayışları vardır. Ancak programlarını uygulama imkanını yaratan iktidara sahip olmadıkça, bunların tasarıdan öteye bir değeri olamaz.

"Bu gerçeğin Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik güçleri tarafından kavranması, hiçbir maddi zemini olmayan ve devrim sonrası bir sorun olarak kavranması gereken anayasanın, bu aşamada, yani koşulların devrimi kesin bir zorunluluk haline getirdiği, devrimci mücadele olmaksızın herhangi bir gelişme sağlamanın imkansız olduğu bir ortamda gündeme alınıp tartışılmasının, somut hiçbir sorunu çözmeyeceği gibi, hedef şaşırtıcı ve daha çok düzenin meşrulaştırılmasına hizmet edeceği gerçeğinin bilince çıkarılması açısından son derece önemlidir.

"...Nasıl bir anayasa? '1961 Anayasası mı? Fransız 5. Cumhuriyet Anayasası mı?' tartışmaları, ya da, anayasayı reformcu bir takım gerekçelerle eleştirip, onu iyileştirmek amacıyla yürütülen tartışmalar, kısaca onu teşhir edip, halklarımızın önüne devrim sorununu koymayan bu konudaki tüm tartışmalar, faşizmin meşrulaştırılmasına hizmet eden gerici tartışmalardır. Türkiye ve Kürdistan halklarının gündeminde, anayasa değil, devrim sorunu vardır.

(...)

"...Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik güçlerini bekleyen görev, kendi ülkelerinin devrimini örgütlemek, gerekli iç ve dış ittifaklarını gerçekleştirerek kendi demokratik halk iktidarlarını yaratma mücadelesini yükseltmektir. Bu nedenle tüm tartışmalar ve dikkatler sahte anayasa yutturmacalarına değil, devrim sorunlarının kavranılması ve devrim programlarının hayata geçirilmesine yöneltılmelidir."

Kuşkusuz, bu tutum, devrim olsun diye şiddetli bir istek dile getiriyor. Ama, bu isteğin nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin olarak çok sayıda karışıklık da içeriyor. PKK ile yürekten paylaştığımız devrim isteğinin gerçekleşmesi açısından ve konumunu koyarkenki açık sözlülüğüne dayanarak, karışık bulduğumuz noktalara biz de açıkça değineceğiz.

Yazıda, anayasayı reformcu bir konumdan tartışmanın faşizmi meşrulaştırmaya hizmet ettiği söyleniyor ki bu doğrudur. Anayasa taslağını yamamaya yönelik reformcu "eleştiriler" bunu doğrudan yapıyor. Anayasaya hayır deyip de anayasa "savaşımını" devrimci savaşa bağlamayan tutumlar ise dolaylı olarak aynı hizmeti görüyor.

Yazıda anayasayı reformcu bir konumdan tartışmanın tek alternatifi, konuyu gündeme almamak, tartışmamak, *bunun yerine* devrim sorunlarının kavranılması, devrim programlarının hayata geçirilmesidir. *Bugün* konunun gündeme alınıp tartışılmasının, nasıl tartışıldığına bakmadan, yine düzeni meşrulaştırmak anlamına geldiği söyleniyor. Bunun mantıksal sonucu referandumda boykot önermektir.

Burada iki nokta var. Birincisi, bugün içinde yaşadığımız koşullara ilişkindir. Yazıda, halklarımızın çıkarları açısından devrimin bir zorunluluk olmasıyla, devrimin nesnel koşullarının, yani devrimci durumun olması birbirine karıştırılıyor. Ülkede ileri düzeyde bir devrimci durum olsa, gerçekten anayasa gibi bir konuyu gündeme almak yanlış, referandumda boykot önermek doğru olabilir. Ama bugün yoktur.

İkincisi, genel anlayışa ilişkindir. Yazıda devrim sorunlarının kavranılmasıyla, ülkede öne çıkan çeşitli siyasal sorunların *devrimci bir anlayışla* kavranılması arasındaki bağ görülmüyor. Ya devrim sorunları kavranılacak, *ya da* bir konu tartışılacaksa, hemen somut çözümünün maddi zemini olacak. Yani ya devrim sorunları kavranılacak, ya da demokratik istemler reformcu bir konumdan ele alınacak. Oysa, doğrusu, demokratik istemleri devrimci bir yanaşımla ele alıp, bunları devrime bağlamak ve devrimci savaşımı yükseltici yönde kavratmaktır.

Yazıda "devrim sorunlarının kavranılması" da devrimci propagandanın önemini küçülten bir anlam kazanıyor. Programlar, iktidara sahip olana kadar tasarıdan öteye değer taşımazlar, anayasa devrim sonrası bir sorundur, tartış-

mak somut hiçbir sorunu çözmez, devrim programları hayata geçirilmelidir, deniyor.

Böyle olunca, devrim programlarının ya da demokratik istemleri devrimci bir yanaşımla ele almanın, somut deneyimlerle beslenerek yığınları ikna etmedeki propaganda işlevi gözden kaçıyor. Devrim programları ya da herhangi bir demokratik istemi devrimci yanaşımla ele almak, *yalnızca* uygulanınca değer kazanıyor, uygulanabilmesi için verilen savaşımda taşıdığı değer görülmüyor.

Bu anlayışla, bugün, gerçekten demokratik bir anayasa önererek, bunun propagandasını yaparak, devrim sorununun ta kendisinin gündeme getirildiği anlaşılmıyor. Yazıya göre anayasa tartışılırsa, hemen somut sonucu da alınmalıdır. Oysa örneğin, ulusların ayrılma hakkı da pratikte ancak devrimle elde edilebilir bir demokratik haktır. Devrim sonrası bir sorundur. Ama bu hakkın elde edilmesi için bugünden sürekli propagandasını yapmak gereklidir.

6. Dev-Yol

Devrimci İşçi'nin 17. sayısında, Dev-Yol'un anayasa tartışması ve referandumu hakkındaki görüşleri şöyle dile getiriliyor:

"Burjuva liberalleri ve reformistler hâlâ bütün olup bitenleri yasaların savaşı olarak göre ve göstere dursunlar, egemen sınıflar şimdiden gelecekte devrimci halk güçlerine karşı sürdürecekleri savaşın yasalarını oluşturuyorlar. Hazırlıklar yapıyorlar, düzenlerini tahkim ediyor, bütün cephelerde onarıyor ve güçlendiriyorlar.

"İşte böylesi siyasal ve toplumsal bir zeminde gündeme getirilen işçi sınıfının ve emekçi halklarımızın taraf olmadığı anayasa tartışmaları platformunda ve referandumda devrimcilerin görevleri nelerdir?

"Halk güçlerinin taraf olmadığı egemen sınıfların böylesi dayatmaları karşısında yapılması gereken şey halkın silahlı direniş hareketini yükselterek cevap vermektir. Fakat günümüz koşullarında devrimci hareketler, yedikleri büyük darbeler, verdikleri ağır kayıplar ve yaşanılan yenilginin kitlelerde yarattığı gerileme nedeniyle, siyasi gelişmeleri belirleme ve etkileme durumunda değildirler. Dolayısıyla, bugün bizlerin temel görevi, anayasa tartışmalarıyla oyalanmak yerine askeri-faşist yönetime ve onun süreç içinde alacağı çeşitli biçimlere karşı halklarımızın uzun dönemli birleşik devrimci direniş mücadelesini örgütleme amacına yönelik olarak hareketimizin önünde duran parti ve cephe görevlerini (devrimci hareketimizi partiyi yaratma hedefine yönelik olarak yeniden örgütleme ve bugün 8 devrimci gurubun katılımıyla kurulan FKBDC'yi tüm halk güçlerini örgütleyip seferber edecek biçimde yaygınlaştırma, genişletme ve maddi bir güce dönüştürme görevlerini) birbirleriyle bağlantılı bir biçimde yerine getirmek için mücadele etmektir. Ama bu, hiçbir biçimde cuntanın anayasa dayatmasını sessiz kalarak onaylama biçiminde anlaşılmamalıdır. Nasıl ki cunta ile onun anayasasını tartışarak anayasa tartışmalarına katılmak cuntayı onaylamak anlamına geliyorsa, sanki bu tartışmalar hiç olmuyormuşçasına davranmak, cuntanın referandum ile bugünkü rejimin değişik biçimler altında kurumsallaştırma çalışmalarını kitlelere zorla onaylatma uğraşısı karşısında hiçbir şey söylememek, hiçbir siyasal tavır geliştirmemek de aynı anlama gelir.

"Bizler, içinde bulunduğumuz objektif ve subjektif koşulların gereklerine uygun biçimlerde ulaşabileceğimiz en geniş halk kesimlerine anayasa tartışmalarının ne anlama geldiğini açıklamak, cuntaya ve onun anayasa dayatmasına karşı çıkmak gerektiğini ve sorunlara gerçek çözümün halkın doğrudan yönetimini, sosyalizmi hedefleyen halk demokrasisini gerçekleştirecek devrimde olduğunu kavratmak, ve en başta alternatif demokrasi anlayışımız olmak üzere devrimci görüşlerimizi yaymak için çalışmalıyız. Devrimciler olarak, kitlelere, halkın cuntayı onaylamadığını göstermesi için, referandum günü ya hiç sandık başına gitmeyerek ya da eğer bunun koşulları yoksa sandığa gidip hayır oyu kullanarak 'Cuntaya hayır! Onun anayasasına hayır!' deme çağrısında bulunmalıyız.

"Sonuç olarak, cuntanın anayasası karşısında takınılacak tavır sorunu, bizler için tali bir sorundur. Bizler için asıl sorun cunta ve ona karşı takınılacak tavırdır. Bizler, cuntaya karşı mücadelenin zorlu görevlerini yerine getirmekle yükümlüyüz ve bu doğrultuda mücadele etmeliyiz. Anayasa referandumunu, direniş mücadelesinin hedeflerinin açıklanması ve bu mücadelenin bizlere yüklediği zorunlu görevlerin yerine getirilmesi çalışmalarının ilerletildiği bir platform olarak kavramalıyız."

Burada, anayasa referandumunu devrimci görevlerin yerine getirilmesi çalışmalarının ilerletildiği bir platform olarak görme anlayışı doğrudur. Ancak, referandumda önerilen tutumun bulanıklığı da dahil olmak üzere, yazıda çeşitli karışıklıklar vardır.

Bir kez, burjuva liberalleri "egemen sınıflar" içinde, bu düzenin sahipleri arasında sayılmıyor. Türkiye'de tek bir egemen sınıf vardır. Bu, burjuva liberallerini de içeren burjuvazidir.

Sonra, işçi sınıfı ve halk güçlerinin taraf olması karışık bir anlam içermektedir. Halk güçleri ancak egemen sınıflar olanak tanırsa taraf oluyorlar ve taraf oldukları zaman silahlı direniş hareketini yükseltmiyorlar. Ancak taraf olmadıkları dayatmalarla karşılaştıklarında silahlı direniş hareketini yükseltiyorlar. Burjuva liberallerinin egemen sınıflar içinde sayılmadığı bugünkü düzen değişip de yerine halk güçlerini de "taraf alan" bir burjuva demokrasisi gelirse, silahlı direniş gereksinimi kalmayacak mı?

Bir başka nokta. Yazıda, içinde bulunduğumuz objektif ve subjektif koşulların gereklerine uygun biçimde çalışmalıyız deniyor. Objektif koşullar içinde, "yaşanılan yenilginin kitlelerde yarattığı gerileme" de sayılıyor. Ondan sonra referandumda ya boykot ya hayır gibi iki ayrı objektif durumda önerilebilecek öneri birlikte sayılıyor. Kitlelerde gerileme varsa boykot önerilemez.

Objektif koşullar doğru konduğu halde, önerinin buna uymaması ve bulanık bırakılması, anayasa konusunda doğru bir öneri yapmanın öneminin derinlemesine kavranmadığını gösteriyor. Demokrasi savaşımının devrim amacına ulaşmada taşıdığı gerçek, büyük önem anlaşılamamış, ikisi kopuk ele alınıyor.

Yazıda temel görev anayasa tartışmasıyla oyalanmak *yerine* halklarımızın devrimci direniş mücadelesini örgütlemektir, deniyor. Cuntanın anayasası karşısında alınacak tutum bizler için talidir, asıl sorun cunta karşısında takınılacak tavırdır, deniyor.

Devrim sorununa bağlanmayan bir anayasa tartışması kuşkusuz oyalanmadır ama yazıda sorun yalnızca bu değildir. Halkın uzun erimli devrimci direniş mücadelesini örgütlemenin, bu temel görevin, ancak yığınların demokratik istemlerini bu göreve bağlayarak gerçekleştirilebileceği anlaşılmıyor. Devrimci bir yanaşımla anayasayı tartışmak, gerçekten demokratik bir anayasa istemini öne sürmek, uzun erimli devrimci savaş için gereklidir.

Sonra cunta karşısında alınacak tutum da, cuntanın anayasasından işkencesine, dayattığı pahalılıktan işsizliğe vb. bir dizi demokratik istemi devrimci bir yanaşımla ele almakla oluşur. Cuntaya tutumla, anayasasına tutum birbirinden kopuk değildir. Tam tersine demokrasi savaşını devrime bağlamanın ta kendisidir.

Devrimci İşçi, objektif koşulları doğru formüle ettiği halde, bununla tutarsız ve bulanık öneri getirerek, devrim savaşımıyla demokrasi savaşımı arasındaki bağı anlayışında eksiklik olduğunu yansıtıyor. Bununla bağlı olarak, objektif koşullarla tutarlı tavır alınmadığına göre, subjektif koşullara göre tavır alınmış oluyor. Açıkçası, çeşitli hareketlerin tutumlarına göre tavır belirleniyor. Bu nedenle, anayasayı tartışmak oyalanma, susmak onaylama gibi çelişik sözler ediliyor.

Alınan tutum, "anayasa değil devrim", "devrim değil anayasa", "anayasa kavgasını devrime bağlayalım" diye özetlenebilecek iki yanlış ve bir doğru anlayışın karışık izlerini taşıyor. Farklı örgütlerin farklı tutum ve anlayışlarının olması doğaldır. Önemli olan, bu farklılıkları tartışmayı da, halklarımızın uzun erimli devrimci savaşımını ilerletici yönde, anlayışla sürdürebilmektir.

III

Yanlış tutumların altında yatan yanlış anlayışlar

Şimdi anayasa referandumuna ilişkin alınan tutumların altında yatan çeşitli yanlış anlayışları daha yakından görelim.

Önce, tartışmaya ya da referanduma katılmanın düzeni meşrulaştıracağı görüşünü, sonra "anayasa değil devrim", "devrim değil anayasa" diye beliren tutumların ortak yanlış kökenini ele alalım.

1. Meşrulaştırma kaygusu

Meşrulaştırma görüşünün dört tane gerekçesi akla geliyor:

1. Burjuva demokrasisi meşrudur, orada seçimlere katılınır ama faşizm meşru değildir, referanduma katılmak sanki meşruymuş izlenimini yaratır.

2. Burjuva devletinin hiçbir biçimi altında seçim, parlamento vb. kurumlardan yararlanılmaz.

3. Devrim zorunludur, bu zorunluluk için yüksek savaşımlar gereklidir, öyleyse boykot.

4. Yığınlar ekmek derdinde, anayasa onları ilgilendirmiyor, anayasayla değil, yığınların sorunlarıyla ilgilenelim.

Bunları kısaca yanıtlayalım.

1. Meşruluk sınıf çıkarlarıyla bağlıdır. Hiçbir burjuva devleti işçi ve emekçilerin çıkarları açısından meşru değildir. Ancak burjuvazi çeşitli yollardan bu konuda yanılgılar yarattığı için, komünistler, bu yanılgıları düzeltmek, yığınları bilinçlendirmek, burjuva devletinin meşru olmadığını göstermek için bu devletin şu ya da bu platformundan yararlanırlar. Bu anlayışla yararlanınca, zaten yararlanma meşrulaştırıcı bir anlam taşıyamaz.

Bu yanlış, küçük burjuva "solu" dediğimiz özde sağ bir yanlıştır.

2. Yığınlar yanılgı içinde oldukları için kendileri açısından meşru olmayan bir kurumu meşru olarak görüyorlarsa, hem en geniş yığınlara doğruları duyurabilmek, hem de bu kurumun halk düşmanı niteliğini o kurumun işleyişiyle somut sergileyebilmek açısından, parlamento vb. platformlardan yararlanmayı reddetmek yanlıştır.

Bu yanlış, Lenin'in işçi solu dediği türden, bilinçli işçilerin herkesi bilinçli varsaymaları anlamına gelen bir yanlıştır. İçeriği soldur ama biçimde işlenen yanlış, yığınlardan uzak durmayı getirdiği, düşmanın işine yaradığı için, son çözümlemede içeriğini de sağa çeker.

3. Bu yanlış, devrimin zorunluluğuyla, nesnel koşulların varlığını birbirine karıştırmaktan kaynaklanır. İsteklerle durumların serinkanlı değerlendirmesi birbirine karıştırılmaktadır.

Devrimci savaşımı yükseltmek istiyorsak, nesnel durumu serinkanlı değerlendirmeyle işe başlamak gereklidir. Eğer önemli bir azınlık bile, burjuva devletinin parlamento, seçim, referandum gibi bir kurumuna inançla bakıyorsa, boykot önerilemez.

Boykot, ülkede açık sınıf savaşımı ülke çapında ilginin ana odağı olduğu zaman önerilir. Böyle bir koşulda, ille de seçimden yararlanacağım demek, ilgi odağını geriye çekmektir, oportünizmdir, düzeni meşrulaştırmak anlamına gelir. Ama böyle koşullar yoksa, boykot önermek, referandum platformundan gerçekleri açıklamak için yararlanmamak, yığınları burjuvazinin etkisine terk etmek, düzeni meşrulaştırmak demek olur.

4. Yığınları ilgilendiren ekmek kavgası, ekmek alanında yürütülecek kavgayla değil, siyasal savaşımla çözülecektir. Ekmekle siyaset birbirinden ayrı duruyorsa, bu geri bir durumdur. Zaten bu ikisinin bağını sergilemek görevimizdir. Ülkede devrimci durum varsa bu bağ başka türlü sergilenir, gericilik dönemiyse başka türlü sergilenir.

Bugün Türkiye'de yığınlar faşist anayasayla ilgilenmiyorlarsa, bu, faşist yönetim ekonomik şiddetle yığınları siyasetten uzak tutmayı başarmış demektir. Bizim izlememiz değil, değiştirmemiz gereken bir durumdur. Kaldı ki, Türkiye'de durum böyle de değildir.

Gericilik döneminde, "yığınlar Duma'yla ilgilenmiyorlar, biz de bu platformdan yararlanmayalım" diyenlere karşı Lenin, Duma'yla ilgilenmeyip de daha yüksek siyasal konularla ilgileniyorlarsa iyi ama böyle değilse, bu yığın kuyrukçuluğu olur, diyor:

" 'Eğer yığınlar ilgisizse, Sosyal-Demokratlar (Komünistler—İ.S.) da ilgisiz olsunlar?' Ama biz *sosyalizme* gitmek için yığınlara *yöneticilik* eden bir partiyiz, yığınların psikolojisindeki her değişmenin ya da ruh halindeki her bunalımın peşine takılan bir parti hiç değiliz." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.15, s.295)

Referanduma katılmak düzeni meşrulaştırır görüşünün altında yatabileceğini düşündüğümüz dört yanlış anlayışı gördükten sonra, bu konuda kendi anlayışımızı kısaca yeniden özetleyelim:

Burjuva devletinin hiçbir biçimi işçi sınıfının, emekçilerin çıkarları açısından meşru değildir. Ama burjuvazi, devletini de kullanarak, çeşitli yollardan devletinin meşru olduğu izlenimini yaratır. Komünistler de, bu izlenimi bozmak, gerçekleri yığınlara açıklamak, yığınları bilinçlendirmek için burjuva devletinin şu ya da bu kurumundan, işleyişinden yararlanırlar. Sorun hangi burjuva devlet biçiminin meşru olduğu değil, hiçbirinin meşru olmadığını yığınlara anlatabilmek için varolan olanaklardan yararlanmaktır.

Burjuva devletinin bir platformundan yararlanmayı *ilkesel düzeyde* reddetmek, en geniş yığınlara doğruları duyurmayı ve somut sergilemeyi reddetmek demektir. Yığınları burjuvazinin etkisine terk etmek demektir.

Somut olarak, burjuva devletinin bir kurumundan yararlanmamak için, açık sınıf savaşının ülke çapında ana ilgi odağı durumuna gelmiş olması gerekir. Önemli bir azınlık bile hâlâ burjuva devletinin seçimini ya da referandumunu en yüksek siyaset sahnesi olarak görüyorsa, yine, bu sahneden yararlanmak gerekir. Bu sahneden yararlanmamak için, ancak gözlerin büyük çoğunluğuyla çevrildiği başka, daha yüksek bir siyaset sahnesinin bulunması gerekir. O zaman boykot önerilir.

Boykot, Lenin'in deyimiyle, bir kurumun gericilik derecesiyle bağlı olarak verilecek karar değildir. Ülkedeki sınıf savaşımının durumuyla bağlıdır. (Lenin, c.13, s.18)

Gericilik döneminde, ülkede siyasal savaşım ağır baskı altındaysa, yığınların siyasetle ilgilenmesi türlü şiddetle engellenmek isteniyorsa, yine burjuva devletinin kurumlarından yararlanılır.

Gericilik döneminde Lenin, komünistlerin Oktobrist-Kara Yüz azılı gerici Duma'yı, *"kendi öz* amaçları için, devrim ve sosyalizm fikirlerini yaymak için" kullanmaları gerektiğini defalarca vurgulamıştır. (Lenin, c.16, s.35)

Kısacası, burjuva devletinin bir kurumundan yararlanmanın o devleti meşrulaştırmaması için gerekli olan, burjuva devletinin hiçbir biçimini meşru bulmamak, yararlandığın zaman bu gerçeği sergilemek amacıyla yararlanmak, burjuva devletinin meşruluğuna ilişkin yanılgı yüksek sınıf savaşlarıyla zaten yıkılmışsa hiç yararlanmamaktır.

Bugün Türkiye'de faşist cuntanın anayasa referandumu, katılınması ve yararlanılması gerekli bir platformdur.

Böyle olduğu için binbir türlü yasak getiriyorlar. Ama biz hem faşist anayasayı, hem getirilen yasakları sergilemek, gerçekten demokratik bir anayasa istemiyle, anayasa kavgasını devrim savaşımına bağlamak zorundayız. Faşist cuntanın anayasa tartışması ve referandumunu oyun olarak değerlendiriyorsak, seyirci kalmak yerine oyunu bozmalıyız. Referandumdan, Lenin'in deyimiyle kendi öz amaçlarımız için, devrim ve sosyalizm fikirlerini yaymak için yararlanmalıyız.

Burada bir somut konuya daha değinmekte yarar vardır. Referanduma katılmak karşısında şu fikri getirenler oluyor: Nasılsa cunta hayır da çıksa, evet çıktı der.

Kuşkusuz ki cunta bunu yapar ve hatta "yapmak zorunda kalacağa" da benziyor. Ama "yararlanmak" derken vurgulanan bir anlayış vardır. Oy sayısından yararlanmak değil, seçim platformundan, yığınları bilinçlendirmek için yararlanmak. Biz, cuntanın yıkılmasını hayır oylarına bağlayan bir anlayışla referandumdan yararlanmayacağız.

Kaldı ki, hayır oyları çoğunluktaysa da cunta evet çıktı derse, görünümde cuntanın dediği olacak ama işin özünde cuntanın anayasasına hayır demiş bir halkın varlığı, değişmez bir gerçek olarak kendini sürekli hissettirecektir. Cunta evet çıktı dese de, karşısında hayır gerçeğini bulacaktır.

2. Anayasa mı devrim mi açmazı

Anayasa ve referandum konusundaki tutumlara baktığımız zaman çeşitli tutumlar ama tek bir açmaz görüyoruz. Bu açmaz "anayasa savaşımı mı devrim mi" diye beliriyor. Çeşitli hareketler buna çeşitli yanıtlar getiriyorlar. Kimisi "devrim değil anayasa savaşımı" diyor, kimisi "anayasa değil devrim" diyor, kimisi iki tarafın da gönlünü almaya çalışıyor.

Yanıtlarda çeşitlilik de olsa, gerçekte bu ortak açmazı yaratan ortak bir anlayış vardır. Bu ortak anlayış, demokrasi savaşımını reformist yanaşımla ele almaktır. Bu anlayışı herkes paylaşıyor ama, kimisi bugün için bunu seçiyor, kimisi bugün bu olmaz diyor. Bugün bunu seçenler, ötekileri devrimi demokrasinin karşısına koymakla suçluyorlar ama demek istedikleri, "devrim derseniz dostları kaçıracaksınız"dır. Bugün devrimi seçenler de karşı tarafı düzeni meşrulaştırmakla suçluyorlar. Bunların en açık sözlü temsilcileri, aynı mantığı uzatıp anayasa tartışmasına ve referanduma her türlü katılım düzeni meşrulaştırmaktır diyorlar çünkü başka türlü bir katılım kavramı yoktur.

Gerçekte anayasa mı devrim mi diye bir açmaz yoktur. Ortada iki ayrı savaşım yoktur. Anayasa referandumu oluyor. Devrim kavgamız bu alanda, gerçekten demokratik bir anayasa için demokratik devlet, bunun için de devrim kavgası olarak biçimleniyor.

Çağımızda demokrasinin sahibi işçi sınıfıdır. Faşist diktatörlüğe ne kadar karşı olursa olsun, hiçbir burjuva muhalefet faşist anayasaya karşı gerçekten demokratik bir anayasa savunamaz çünkü kendisi demokratik bir devletten korkar.

Bu kavgada bizim yapacağımız, nasıl bir anayasa istediğimizi anlatırken, bunu yalnızca faşist cuntanın değil, onun burjuva muhaliflerinin de kabul sınırlarını dikkate alarak saptamamaktır. Zaten tutarlı demokratlık bunu gerektirir. Anayasa kavgasını devrime bağlamanın anahtarı da buradadır.

Bugün bir anayasa tartışması yürüyor. Buna ya burjuvazi arasında tartışma diye burun bükülüyor, anayasa değil devrim deniyor. Ya da bunda bir umut görülüyor, devrim değil anayasa diye sol yanından burjuva muhalefete sızılmaya çalışılıyor. Oysa, bugün faşist diktatörlüğün baskı ve zorbalığını, bilinç bulanıklığıyla besleyen ana odaklardan biri bu burjuva muhalefettir. Bu muhalefetin kendisinin anti-demokratik özünü sergileyememek, yığınları onun etkisine, ve onun aracılığıyla faşist diktatörlüğün etkisine açık bırakmak demektir.

Biz gerçekten demokratik bir anayasa kavgasını yükseltmezsek, bunun kaçınılmaz sonucu Bülent Ecevit'in, hatta neredeyse Nazlı Ilıcak'ın demokrasi şampiyonu(!) olmasıdır. Böyle demokrasi şampiyonlarının kılavuzluğunda hangi yoldan gidileceği, kaç yılın pratiğiyle ortadadır. Kendileri tutuklanıyorlar ama, yığınların faşist diktatörlüğe karşı parmak oynatmasını bile öngörmüyorlar. Bu doğaldır ama bunun doğal olduğunu, şu anayasa konusuyla bağlı olarak da yığınlara sergilemek gerekir.

Biz, dolu dizgin demokratik işleyişleri içeren, tüm devlet görevlilerinin seçimle geldiği ve istendiğinde geri çekildiği, halkın tüm devlet işlerine aktif ve yığınsal olarak katıldığı, tüm demokratik hakları içeren, ulusların ayrılma hakkını, ayrılmak istemezlerse özerkliği sağlayan gerçekten demokratik bir anayasa istiyoruz. Böyle bir anayasa demek gerçekten demokratik bir devlet demektir. Bu ise devrimle elde edilebilir.

Gerçekte en geniş demokrasi bile tek başına kapitalizmi yıkamaz. Ve bizim istediklerimiz de yığınların devlet işlerine aktif katılımını içeren demokratik işleyişlerden başka birşey değildir. Ama görelim bakalım hangi burjuva muhalif bunu savunuyor. Bunca "muhalefet" yapıyorlar ama daha gerçekten demokratik bir anayasa maddesi bile savunan çıkmadı.

Evet burjuvazi içinde faşist cuntaya karşı olanlar var ama bunlar yalnızca kendileri karşı olsunlar, yığınlar faşist diktatörlüğe karşı bir hareket yapmasın istiyorlar. Yürüttükleri muhalefetle, muhalefet yapan var rahatlığı yaratarak, yığınların faşist diktatörlüğe karşı savaşımına engel oluyorlar.

Burjuva muhalefetten başka türlüsü de beklenemezdi. Evet, hiçbir demokratik işleyiş tek başına kapitalizmi yıkamaz ama hiçbir demokratik işleyiş de yaşamda tek başına ele alınamaz. Burjuvazinin önerdiği demokratik işleyişler, onun sömürücü niteliğinden bağımsız ele alınamaz. Sömürüsünü sorunsuz sürdürmek isteyen bir sınıf, hele ki işçi sınıfının devrimci hünerini çoktan kanıtlamış olduğu bir çağda, yığınların devlet işlerine katılımını getirecek gerçekten demokratik işleyişleri savunamaz. Çünkü bu işleyişler artık onun açısından da tek başına ele alınamaz, artık ancak devrimci işçi sınıfının güçlü varlığı ile birlikte ele alınabilir.

Çağımızda demokrasinin sahibi işçi sınıfıdır. Faşist diktatörlüğe ne kadar karşı olursa olsun, hiçbir burjuva muhalefet faşist anayasaya karşı gerçekten demokratik bir anayasa savunamaz çünkü kendisi demokratik bir devletten korkar.

Gerçekten demokratik bir anayasayı ancak işçi sınıfı getirebilir. Demokratik bir devlet burjuvazi için korkulu rüyaysa, işçi sınıfı için bir zorunluluktur. Demokrasiyi sonuna kadar, tam geliştirmeden işçi sınıfı komünizme ilerleyemez.

Faşist anayasaya referandumda hayır demekle kalmayalım, kavgada gerçek demokrasiye evet diyelim.

Yaşasın devrim!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkêren hemû welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliği!

Yıl:8, Sayı:214-215
1 Kasım 1982

ÇEK-AL

TKP DAVASI İDDİANAMESİ - V

Bu meyanda TKP Leninciler Eşgüdüm Komitesi Üst Bürosu tarafından 14 Eylül 1980 tarihinde yayınlanan "Bildiri"nin son bölümünde şöyle deniyor:

"Tüm halk güçleri, bu arada TKP Leninci kesimi illegal çalışmayı yetkinleştirmeli, propaganda ve ajitasyon çalışmalarını yeni duruma uyarlamalı ve yaygınlaştırmalıdırlar. Tekil gurupların çıkışları yoldaşça ikna yoluyla önlenmeli, tüm devrimci güçlerin eşgüdümlü çalışmaları sağlanmalıdır. Varolan yerel halk örgütlenmeleri ne pahasına olursa olsun korunmalı, önemli fabrika ve semtlerde, bölgelerde halkın içine gömülü, yığınlarla bağlı illegal devrimci merkezler oluşturulmalıdır. Partimizin Leninci örgüt yöneticileri sorumlu oldukları bölgelerdeki tüm devrimci güçlerle düzenli görüşmek, bilgi alışverişi yapmak ve çalışmalarımızdan onları haberdar etmekle yükümlüdürler.

"Emperyalizm ve yerli finans-kapital, bu darbeyle yurdumuzda devrimci durum ülke çapında krize yükselmeden işin başını kesmek istemiştir. Darbenin anlamı burada yatıyor. Ne var ki darbenin kendisi bile yığınları ayaklandırabilir, ülke çapında krizi yaratabilir. Komünistlerin ve tüm devrimcilerin görevi bunu sağlamaya çalışmaktır. Ajitasyon ve propagandamızda, yığın çalışmamızda halk ayaklanmasını hazırlamalı, bu nesnel aşama gelene dek ise ayaklanma aşaması gelmişçesine davranışlardan sakınmalı, kadroların korunmasına olağanüstü titizlik göstermeliyiz. Devrim yolu, halkı bilinçlendirmekten ve önündeki görevlere hazırlamaktan geçiyor.

(...)

3. Örgütün gelişmesi

TKP 1980 Leninciler Konferansı ve anlamı

1980 yılı başlarında TKP Leninciler Konferansı, gerçekte *İşçinin Sesi* veya İngiltere Gurubunun ayrı bir örgüt haline gelmesi anlamını taşımaktadır.

Konferans iç tüzüğünün 2. maddesinde yer alan "Veli Dursun, Fatma İzlem ve Levent yoldaş dışındaki yoldaşların adları güvenlik açısından değiştirilecektir" hükmü ve daha sonra dipnot olarak eklenen "Konferans tutanaklarının yayına hazırlandığı süre içinde V.Demir yoldaşın adının değiştirilmesine de güvenlik açısından bir neden kalmadığı Üst Büro tarafından karara bağlanmış ve açıklanmış olduğu için tutanaklarda onun adı da değiştirilmeden kullanılmıştır" kaydı bu şahısların TKP'den ihraç edildiklerini belirten bir delil durumundadır. Söz konusu kişilerden Veli Dursun'un Nihat Akseymen, V. Demir'in de Haluk Yurtsever'in takma adları olduğunun ve her iki şahsın TKP'den ihraç edildiklerinin bilinmesi bu gerçeği açıkça ortaya koymaktadır. 1980 Leninciler Konferansı'nın toplanmasıyla, 1932 yılından beri TKP kongresinin toplanmadığını vurgulamak suretiyle 1980 Konferansını toplayarak hem TKP çizgisinin dışına çıkılmadığını ve yapılmayanın kendileri tarafından yapıldığını iddia etmek, hem de görünüşte TKP yöneticilerine bir nevi meydan okumak fırsatı ele geçirilmiştir. Bu durum muvacehesinde TKP'den atılan *İşçinin Sesi* gurubu dirijanlarının yapabilecekleri şey kendilerine bağlı olan kimseleri ve TKP'den kendilerine çekebildiklerini acilen bir araya getirip, örgütleyip bir güç hüviyetiyle takdim etmektir.

Nihat Akseymen'in konuşmasındaki, "Bu toplantı yöre, il ve il komitelerinde, Merkez Komitesi'nde oportünizme dur demiş kadroların toplantısıdır. Toplantı delegeleri örgütlerinde seçilerek değil çağrılı olarak geldiler. Bu nedenle ve yalnızca bu nedenle kongre değil konferanstır, yoksa partimizin tüm kilit örgütleri, sayısal olarak da önemli bir kesimi temsil edilmektedir" cümlesiyle Türkiye Komünist Partisi Leninciler Eşgüdüm Komitesi imzası ile yapılan açıklamada yer alan; "Türkiye işçi ve komünist hareketinin, partimizin oportünistler (TKP Merkez Yönetimi, İsmail Bilen ve diğerleri ima ediliyor) eliyle itildiği derin bunalımdan çıkış yollarını görüşmek üzere TKP'nin Leninci güçleri bir konferans ile bir araya geldiler. Konferansta partimizin tüm kilit örgütleri temsil edildiler. Bazı yöre ve il örgütleri tüm örgüt olarak katılırken, menşeviklerin henüz etkinliklerini sürdürebildikleri bazı yöre ve il örgütlerinden konferansa Leninci kanadın sözcüleri katıldılar. Konferans delegeleri arasında çok sayıda yöre ve il komitesi sekreterlerinin, Merkez Komite üyelerinin, başka alanlarda yetkili yoldaşların yer almaları konferansın temsil yeteneğini tartışmaya yer bırakmaz biçimde sergiledi" şeklindeki beyanlar değerlendirmemizi doğrulamaktadır.

İşçinin Sesi gurubu gerek bu tarz beyanlarıyla, gerek TKP bünyesinde birkaç fraksiyon bulunduğunu belirtmek, gerek kongre tarafından seçilmemiş olan şimdiki TKP Merkez Komitesi'ni meşru sayılamayabileceğini hatıra getirmek suretiyle 5. Parti Kongresi toplanıncaya kadar doğru yolu tutan kendi guruplarının TKP'yi temsil edebileceğini ileri sürmüş ve aynı zamanda TKP'den ve onun izlediği SSCB'nin ideolojik çizgisinden ayrılmamış olduklarını vurgulamış olmaktadır.

TKP 1981 Leninciler Konferansı

1980 yılındaki konferansta alınan kararlara uygun olarak faaliyetlerini sürdüren *İşçinin Sesi* gurubu 1981 yılında 2. kez bir konferans daha toplamış ve buna TKP 1981 Leninciler Konferansı adını vermiştir.

Her iki konferans arasındaki en büyük fark, birincisinde 12 Eylül öncesinin, ikincisinde ise 12 Eylül sonrasının şartlarının göz önünde tutulmasıdır denilebilir.

Nitekim, 1980 Konferansı'nda "Türkiye'de devrimci durum vardır" tezi esas alınmış ve çalışmalar buna göre yönlendirilmiş iken 1981 Konferansı'nda 12 Eylül'ün getirdiği durum vurgulanmış ve gizlilik ilkesi de ön plana çıkarılarak çalışmalar ve eylemler yeni şartlara göre tasarlanmıştır.

4. Bazı temel konulardaki konferans kararları

Konferans sonrası TKP Eşgüdüm Komitesi imzası ile yayınlanan "Duyuru"

başlıklı bildiride, "... 14 önemli konuda karar kabul edildi. Ayrıca işlemez olmuş eski tüzüğün yerine yeni bir tüzük kabul edildi. ... Konferans 'Tanklarla gelen, devrimle gidecektir' belgisi altında toplandı. ... Şimdi tüm komünistlerin önünde faşist bir iktidar altında gerçekleştirilmeyi bekleyen gerçekten çetin görevler duruyor" denildikten sonra *İşçinin Sesi* gurubunun önümüzdeki dönemdeki faaliyetlerinin dört ana noktada kristalleştiği gözlenmektedir. Bu cümleden olarak şöyle deniyor:

"— Parti örgütünü güçlendirmek, illegal çalışmayı yetkinleştirmek,

"— Her çeşit yanlış akıma karşı ideolojik savaşımı daha genişletmek ve daha iyi örgütlemek,

"— Partimizi 1932'den bu yana yapılmayan 5. Kongresi'ne götürmek,

"— Partimizi, faşist iktidara karşı işçi sınıfının sözcüsü olarak yükseltmek."

Amacı ve çalışma yöntemleri

İşçinin Sesi gurubunun amacının "işbirlikçi-tekelci burjuvaziye ve emperyalizme karşı, tekeldışı burjuvaziyi halk sınıflarından soyutlayarak, kır ve kent küçük burjuvazisinin ve Kürt ulusal hareketinin proletarya hegemonyasında bağlaşıklığını kurarak sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirme" olduğu açıklık kazanmaktadır. Bu hedefin gerçekleşmesinde uygulanacak "yöntemler" ve "savaş biçimleri" ise 8 ana madde halinde şu şekilde tesbit edilmiştir:

"— Parti örgütünü hızla yeni koşullara uygun olarak yeniden örgütlemek ve güçlendirmek günün baş görevidir. Faşizm koşulları, illegal parti örgütlenmesine dün olduğundan çok daha büyük önem kazandırmıştır. Tüm legal olanakları, yığınlarla bağ kurmanın bir aracı olarak kullanmak da büyük önem kazanmıştır.

"— Devrim propagandasını, devrimci enerji birikimini hızlandıracak, devrimci durumun yeniden fışkırmasına yardımcı olacak bir içerikle yoğun olarak sürdürmek. Faşist diktatörlüğe karşı savaşımı devrim savaşına bağlamak.

"— Geçmiş dönemin derslerinin yoğun propagandasını yapmak. Geçmişin deneylerinden ders çıkarmış proletaryanın hegemonyasında bir devrim hareketinin önünde durulmaz bir güç olduğunu göstermek.

"— Kaçınılmaz olan yeni devrimci dalgaya proletaryanın hazırlığı için, sosyalist bilincini pekiştirmek, küçük burjuva kaynaklı oportünizmi partisinden söküp atmak, her çeşit burjuva ideolojisine karşı savaşı arttırmak ve körüklenen şovenizme karşı dünya proletaryasının kızıl enternasyonalist bayrağını yükseltmek.

"— Faşist iktidarın işçi sınıfına ve emekçi halka karşı ekonomik-siyasal her çeşit zorbalıkla yürüdüğü bugün, ekonomik-demokratik haklar savaşına büyük önem vermek. Bu savaşımı, genel siyasal görevlerle bağlamak.

"— Faşist iktidarı alaşağı etmeyi, devrimi hedefleyen ve günün koşullarına uygun çalışan siyasal hareketlerle eylem birliği yönünde ısrarlı çaba harcamak. Bunun yanısıra, işçi sınıfının çıkarlarına uygun düştüğü ölçüde, faşist iktidara karşı olan hiçbir siyasal harekette eylem birliğini reddetmemek.

"— Yavan günlük çalışmaya tam bir komünist cefakârlığıyla daha büyük ağırlık vermek.

"— İşçi sınıfına, gereksinim duyduğu güç toplama fırsatını sağlayan, onu yersiz ve zamansız çıkışlarla kırdırmayan eylem biçimlerini bulup uygulamak.

"— Geri çekilmeyi bilmeyen, derslerden öğrenmeyen ve geri çekilme döneminden *saldırıya geçmenin hazırlıkları doğrultusunda* yararlanmayan bir sınıf yenmeyi başaramaz. İşçi sınıfımız şimdi yenmeyi öğreniyor. Türkiye'nin tarihsel yazgısını yerine getirecek, devrimi yapacaktır.

"Tanklarla gelen zorbalar devrimle gidecektir!"

Propaganda ve ajitasyon

1981 TKP Leninciler Konferansı Kararları'nda propaganda ve ajitasyon konusunda şöyle deniyor:

"Komünistlerin propaganda ve ajitasyonunun içeriği, partinin Marksist-Leninist ideolojisi ve o günkü ülke koşullarına göre belirlenmiş siyasal tutumudur. Bu siyasal tutumun yığınların psikolojisine göre uyarlanmış sunuluşu, propaganda ve ajitasyonun biçimidir. Komünist partisi siyasal tutumunu nesnel ortamın somut değerlendirmesine dayandırır. Ancak yığın çalışmasını, yığınların psikolojisini önemle dikkate alan bir propaganda ve ajitasyon ile gerçekleştirir

"12 Eylül faşist darbesiyle karşıdevrim üstün geldi. Ne var ki, ekonomik-toplumsal bunalım sürüyor. Bugün Türkiye'de devrimci durum ortadan kalktı ama devrimle çözülebilir bir durum sürüyor. Bu koşullarda faşist cunta uzun ömürlü olmayacaktır."

Ve bu alanda önemli bulunan noktalar 7 madde halinde sıralanmaktadır.

Eylem ve güçbirliği

Birlik konusuna 1981 Konferans kararlarında, "Faşist cuntaya karşı Türkiye devrimcı güçlerinin anti-faşist savaş birliğini kurma zorunluluğu ve olasılığı ölçülemez biçimde artmıştır. Bu potansiyeli değerlendirmek, birleştirmek ve doğru yolda gelişmesi için çalışmak komünistlerin görevidir" ifadesiyle değinen *İşçinin Sesi* gurubunca konuyla alakalı olarak:

— Küçük burjuvaziyle belirli bir dönem için eylem birliği yapılabileceği,

— Kürt devrimci demokratlarıyla eylem birliği kurmanın önemli olduğu,

— İ.Bilen'e bağlı TKP'nin Leninci TKP haline getirilmesinin gerektiği,

— Önemli fabrika ve semtlerde, bölgelerde halkın içine gömülü, yığınlarla bağlı illegal savaş merkezlerinin kurulmasının sağlanması,

— *İşçinin Sesi* yöneticilerinin sorumlu oldukları bölgelerde diğer aşırı sol güçlerle düzenli görüşmeler yapmaları ve onları *İşçinin Sesi* çalışmalarından haberdar etmeleri,

— Dönemin en önemli görevlerinden birisinin anti-faşist devrimci güçlerle eylem birliğinin sağlanması olduğu,

— Reformcu güçlerle de geçici ve sınırlı uzlaşmalara gidilebileceği,

— Burjuvazinin içindeki çelişkilerden azami istifadenin sağlanmasına çalışılması hususları tesbit olunmaktadır.

Gizlilik ve kadro güvenliği

12 Eylül sonrası şartların gizlilik ve kadro güvenliğini önemle ele almayı gerektirdiğine temas edilen 1981 Konferans kararlarında örgüt mensuplarının çalışmalarında dikkat etmesi zaruri olan hususlar şöylece sıralanmaktadır:

"— Partinin ve yönetici yoldaşların evleri, aynı komite üyesi yoldaşlar ve alt örgütler tarafından *hiçbir koşul altında* bilinmemelidir. Bu evlerde yaşayış biçimleri çevreden koparılmamalıdır.

"— Siyasal polis iz sürerken aile ve yakın akraba bağlarını kullanıyor. Bu bağlardan olabildiğince kaçınılmalı ve bu ilişkiler ustaca düzenlenmelidir.

"— Buluşmalarda kullanılan yerler sık sık değiştirilmelidir. Buluşmalar tam zamanında yapılmalı, buluşma takvimleri şifreli olarak saklanmalı ve taşınmamalıdır.

"— Genel olarak yazılı belge taşınmamalıdır. Taşınması mutlak gerekli ise şifrelenmeli ve ustalıkla gizlenmelidir.

"— Buluşma ve toplantılarda tehlike işaretlemesi mutlaka kullanılmalı ve her defa değiştirilmelidir.

"— Buluşan yoldaşlar, buluşma örtüsünü önceden karşılıklı olarak hazırlamalıdırlar.

"— Gizlilik ve kadro güvenliği konusu parti toplantılarında gündem maddesi olarak konmalı ve yerel uygulama tartışılmalıdır.

"— Partiliye somut çalışmalarında yardımcı olacak parti güvenliği el kitabı çıkarılmalıdır."

Atatürkçülük

Söz konusu konferans kararları arasında yeni yönetimin Atatürkçülük ideolo-

jisini uygulayışına dair bir bölüm yer almakta ve *İşçinin Sesi*'nin konuya bakış açısı ve tavrı şu şekilde ifade olunmaktadır:

"Atatürkçülük, tüm bu uygulamaları, özünde varolan ve faşizmin rahatça üreyebileceği özellikleri nedeniyle kolayca kapsayabilmektedir. Atatürkçülük, tarihsel gelişimi içinde faşist bir ideoloji olarak ortaya çıkmadı. Ama, 'sınıfsız-imtiyazsız kaynaşmış toplum', 'tek parti-tek şef', 'merkezi-güçlü devlet' gibi temel önermeleriyle, bugün emperyalistleşmekte olan finans-kapitalin istemlerine güzelce uymaktadır. Faşist iktidarın Atatürkçülüğe sarılması, onun hem bu özelliklere sahip olmasından, hem de burjuvazinin egemen ideolojisi olmasından ileri gelmektedir. Korporatif toplumu, monolitik devlet yapısını oluşturmaya koyulan faşist cuntanın sınıflararası barışı, güçlü devlet anlayışını, toplumda özveriyi ve bürokratik disiplini Atatürkçülük'le bağlaması boşuna değildir.

"Bütün bu gerçekleri gözönünde bulunduran Konferansımız, Atatürk yılı gibi kampanyalarla yurt içinde ve UNESCO aracılığıyla da yurt dışında popülarize edilmeye çalışılan ve faşist cuntaya ideolojik temel oluşturan Atatürkçülüğe karşı ideolojik savaşın hem yurt içinde, hem de yurt dışında yükseltilmesini acil bir görev saymaktadır."

Silahlı Kuvvetler

Aşırı solcu örgütlerin, emellerinin gerçekleşmesine engel olarak gördükleri güçlerin başında silahlı kuvvetlerimizin bulunduğu, bu bakımdan ordu içinde taraftar kazanmaya ağırlık verdikleri bilinen bir husustur.

1981 Konferans kararlarında konuya ilişkin olarak yer alan şu beyanlar, Silahlı Kuvvetler bünyesinde yürütülmesi hedef ittihaz edilen çalışma şeklini ortaya koyması bakımından enteresandır:

"Finans-kapitalin çıkarlarının savunucusu olarak bugün iktidara el koyan ordu, halk yığınlarına karşı burjuvazinin en temel gücüdür. Burjuvazi, ordunun 'kurtarıcı işlevlerinden' dem vuran propagandasını azdırarak devrimci durumda çeşitli yaralar almış olan ordudaki disiplin ve birliği güçlendirmeye çalışıyor.

"Ordunun görev yaptığı her bölgede komünistler erler, assubaylar ve subaylar arasında çalışma yapmalı, kişisel ilişkiler kurmalı, sonuçları zaman geçirmeden Eşgüdüm Komitesi'ne iletmelidirler."

Kürt, Ermeni ve Kıbrıs sorunu

TKP 2. Leninciler Konferansı'na göre:

"— TKP eski oportünist yöneticilerinin sosyal şovenist tutumları nedeniyle parti dışında kalan Kürt komünistlerini Türkiye Komünist Partisi'ne katılmaya çağırır. Kürt demokratlarının, Kürt ulusunun gerçek kurtuluşu yolunda ilk adım olan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirme yolunda, TKP Lenininci güçleriyle bağlaşıklık kurmasının önemini vurgular. Türkiye Kürdistanı'ndaki tüm devrimci demokratik örgütlerle kardeşçe ilişkiler kurmayı görev olarak bir kez daha belirtir.

"— Kürt komünistlerini partimiz saflarında örgütlemek ve devrimci demokrat Kürt hareketleriyle ilişkileri geliştirmek, partimizin bu alandaki çalışmalarını güçlendirmek için merkezi bir Kürt Bürosu kurulmasını karar altına alır.

"Bugün Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunudur. Kürt sorunu ile ulusal azınlıklar üzerinde uygulanan şovenist baskıları *aynı düzeyde* ele almak oportünist bir tutumdur. Bu oportünizme karşı çıkmak, Türkiye'de ulusal azınlıklar üzerinde var olan ağır baskıları yok saymak anlamına gelmediği gibi, geçmişte işlenen cinayetleri de yadsımak demek değildir.

"Türk şovenistlerinin Türkiye Ermenistanı'nda uyguladığı soykırım, tarihin tanık olduğu en barbar cinayetlerden biridir. Türk şovenist hükümetleri milyonlarca Ermeninin kanına girmiş, mallarını yağmalamıştır. Canını kurtarabilenler ise, binlerce yıldır yaşadıkları toprakları terkederek dünyanın dörtbir yanına sürgüne zorlanmışlardır. Bugün, yarısı Sovyetler Birliği'nde yaşamak üzere, toplam 6,5 milyon Ermeni nüfusunun ancak 100.000 kadarı Türkiye'dedir.

"Zor yoluyla İslamlaştırma ve Türkleştirme, Batı Ermenistan'daki Türk işgalinin değişmez temelidir. Ermeni kültürünün mirası olan kiliseler, okullar, tarihsel yapıtlar, tarihi istendiğince yazabilmek için yerle bir edilmiştir. Tüm yer adları Türkleştirilmiştir. 'Türkiye Ermenistanı' deyimi bile şiddetle yasaktır.

"Konferansımız, Ermeni soykırımını ve ardından gelen sürgünü açıkça lânetler. Ermeni diasporası son bulmalı, topraklarını terketmek zorunda kalan Ermenilere, bu topraklara serbestçe geri dönme hakkı tanınmalı ve devlet, dönmek isteyenlere her türlü yardımı yapmalıdır. Ermenilerin her çeşit demokratik hakları sağlanmalıdır.

"Ermeni ulusal azınlığının haklarını savunmak komünistlerin görevidir. Sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimi, Ermenilerin haklarını da yaşama geçirecektir.

"İşgalci sömürgeci ülkenin işçi sınıfı olarak Türkiye işçi sınıfı, işgal altındaki Kuzey Kıbrıs'da işçi sınıfının ve halkın işgalcilere karşı savaşına somut destek vermelidir. Sömürgeci zorbalığı yetmiyormuş gibi, şimdi bir de faşist diktatörlüğü Kuzey Kıbrıs'a uzatmaya çalışan Türkiye finans-kapitaliyle doğrudan yüzyüze olan Kuzey Kıbrıs işçi sınıfıyla, halkıyla sıkı örgütsel bağlar, ilişkiler geliştirmelidir. Düşmanın ortak olduğu duyurulmalı, faşist bir Türkiye devletine karşı ortak savaşta sıkı eşgüdüm sağlanmalıdır.

"Bu görevler ışığında Konferansımız, Kıbrıs'a ilişkin konularla ilgilenmek üzere bir büro kurulmasını karar altına alır."

Bu ifadeler TKP *İşçinin Sesi* gurubunun niyet ve faaliyetlerini, ve kimin hesabına, kimin aleyhine konuştuğunu açıkça göstermektedir.

Yayınlar

İşçinin Sesi gurubu tarafından kitap yayını faaliyeti *İşçinin Sesi Yayınları* adı altında sürdürülmektedir. Bu seriden bugüne kadar Türkçe olarak 20'nin üzerinde, İngilizce olarak 6 ve Almanca dilinde kitap yayınlandığı ve bunların kendi görüşlerinin propagandasını yapabilme amacı ile Türkiye'ye de intikal ettirildiği bilinen bir vakıadır.

Sözü geçen kitaplar meyanında şunlar vardır: *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye, Proletarya Enternasyonalizmi, Parti Disiplini, Üçüncü Program ve Görevlerimiz, Açık Mektup, Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımı, TKP Leninciler Konferansı Kararları 1980, Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisinin Taktikleri, Kürt Sorunu, Kıbrıs Sorunu, Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları, TKP İkinci Leninciler Konferansı Kararları 1981, Tutanaklar — 1980 TKP Leninciler Konferansı, 12 Eylül Faşist Darbesi ve TKP Eşgüdüm Komitesi Kararları.*

5. Kongre

1981 Konferans kararları arasında yer alan TKP'nin 5. Kongresi'nin toplanması hususunda çalışmaların sürdürüldüğü, Türkiye sorumlusu sanıklarımızdan Hikmet Esen tarafından belirtilmiştir. Hikmet Esen bu konuda, İngiltere'de toplanması planlanan 5. Kongre'ye Türkiye'den iştirak edecek delegelerin seçimi için beş ay önce Türkiye'ye geldiğini, İstanbul, İzmir, Ankara, Manisa illerinin delege seçimlerinin yapıldığı yolunda beyanda bulunmuş ve delegelerden tanıdıklarının adlarını da açıklamıştır. Ve bu konuya dair beyanları ele geçen örgüt dökümanlarıyla da teyit görmüş bulunmaktadır.

TKP Leninciler Konferanslarının tarihleriyle ilgili olarak 1. Konferans'ın Mart 1980'de, 2. Konferans'ın ise Mart-Nisan 1981 tarihinde yapıldığını belirtmiştir.

Bu cümleden olmak üzere *İşçinin Sesi* Ankara İl Komitesi Sekreteri Mehmet Ziynet Baş, 1981 Eylül ayında Avşa adasında *İşçinin Sesi* il komiteleri ve

sekreterleriyle Türkiye sorumlusunun katıldığı bir toplantının tertiplendiğini, toplantı sırasında TKP içinde üç hizbin bulunduğunun belirlendiğini ve bu hiziplerin şu anda parti yönetimine hakim olan ve Moskova'ya kayıtsız şartsız bağlı bulunan "sağ oportünistler", Aydın Meriç ve Veysi Sarısözen'in önderliğini yaptığı meskur kanada yakınlığı ile tanınan "orta oportünistler" (Aydın Meriç ve Veysi Sarısözen TKP Merkez Komitesi ve Polit Büro üyeleridirler) ile Nihat Akseymen'in liderliğinde kendilerini "Bolşevik" veya "Leninciler" şeklinde tanıtan guruplar olarak tezahür ettiğini, ilk iki guruba "Menşevikler" de denildiğini, TKP Genel Sekreteri İsmail Bilen'in son TKP operasyonları sebebiyle orta oportünistleri suçladığını ve onları partiden ihraç ettiğini, Nihat Akseymen'in, İsmail Bilen'i tasfiye edebilmek için özellikle TKP'den ihraç edilen orta oportünistler ve TKP-B ile ilişkiye geçilerek asgari müştereklerde ortak bir strateji saptanması hususunu *İşçinin Sesi* gurubunun üst sorumlularından istediğini, bu amaçla hapishanede bulunan TKP ve TKP-B mensuplarıyla temasa geçilmeye çalışıldığını, bünyesinde gerçekleştirilen tasfiyeler sonucu TKP'nin 1982 yılında yapılacak olan kongresine İsmail Bilen'in rakipsiz olarak gireceğini beyan etmiştir.

Hikmet Esen'in açıklamasına göre V.Demir takma adlı Haluk Yurtsever 1980 Konferansı'nda yaptığı konuşmasında aynen: "Yoldaşlar, biliyorsunuz, ben uzun zamandan beri Türkiye Komünist Partisi'nde Ege Yöre Komitesi Sekreteri olarak çalıştım. Yine birkaç yıldır da TKP'nin Merkez Komitesi üyesiyim. Ege Yöre Komitesi Sekreterliği görevinden alındım. Merkez Komitesi üyeliği görevim devam ediyor, oradan da çıkarmaları uzun sürmez" demiştir.

Bu bilgiler Mehmet Aydan Bulutgil'in ifade zaptındaki: "1979 yılı sonlarında TKP içinde bölücülük yapan Yürükoğlu gurubunun faaliyetleri İzmir ilinde de ortaya çıkmıştır. Merkez Komitesi üyesi ve Ege Yöre Komitesi Sekreteri Avukat Haluk Yurtsever'in Yürükoğlu'na sempati göstermeye başladığını bana söyleyen Nabi Yağcı, benim Haluk Yurtsever'i İngiltere'den tanıdığımı bu nedenle İzmir'e giderek kendisiyle görüşmemi, Haluk Yurtsever'in görüşlerini düzeltmesi konusunda belki etkili olabileceğimi, Haluk'un gerçek tutumunu öğrenmemi istedi. Ben bunun üzerine İzmir'e giderek Haluk Yurtsever'i buldum ve kendisiyle görüştüm. Bu görüşmemiz sırasında Yürükoğlu gurubunun görüşlerinin yanlışlığı konusunda kendisini ikna etmeye çalıştım. Ancak kendisini ikna etmek mümkün olmadı. Haluk Yurtsever'in kendisinin anlattıklarından edindiğim izlenime göre Yürükoğlu gurubunu açıktan desteklemeye başlamıştı. Ayrıca İngiltere'den dönen eski TKP üyelerinden Hikmet Esen ve Serhan Kalpaklıoğlu'nun da İzmir'e gelerek Yürükoğlu gurubu için örgütsel faaliyetler yürüttüklerini öğrendim. Bu görüşmelerden sonra İzmir'den döndüm. Nabi Yağcı'yı bularak Haluk'un durumu hakkında bilgi verdim. Bir ay kadar sonra yine Nabi Yağcı ile bir görüşmemizde kendisi bana Haluk Yurtsever'in Merkez Komitesi üyeliğinden, daha sonra da parti üyeliğinden çıkarıldığını söyledi" şeklindeki beyanlarıyla tamamen uyum halinde görünmektedir.

Ayrıca kendi beyanlarına göre 1980 yılındaki TKP Leninciler Konferansı'nda 14 Komisyon oluşturulmuştur. Ve 10 numaralı gündem maddesi olan parasal sorun konusundaki komisyonun sözcüsü Akbulut yoldaş isimli Hikmet Esen'dir.

TKP Devrimci Kanat Muhalefeti

Devrimci Kanat muhalefeti TKP'den tam olarak ayrılmamakla beraber, şu andaki yöneticilerin tutum ve davranışlarının yanlışlığı, kariyer peşinde koşmaları, parti içi sorunları çözümleyememeleri, tabanda bulunan parti üyelerinin tam olarak eğitilememesi ve 12 Eylül 1980 harekatından sonra tüm bölgelerde tabana sahip çıkılmaması sonucu partililerin büyük çoğunluğunun tutuklandığı, yöneticinin bu gibi durumlarda mevcut kadroların başında olup bu tutuklamaları önleyici tedbirler alması gerekirken TKP yöneticilerinin bunu yapmayıp kendi bölgelerini terk ederek partililerin büyük çapta tutuklanmalarına sebeb olmuş olmaları ve yine TKP'nin bugüne kadar yapmış olduğu çalışmaların çelişkili olduğunu ileri sürerek TKP yönetimine karşı muhalefetini açıklamıştır.

Bu cümleden olmak üzere Devrimci Kanat'ın görüşleri olarak:

a. Ulusal Demokratik Cephe için politik partilerle işbirliği değil, tabanda sınıfsal bir işbirliğinin yapılması, TİP ve TSİP gibi partilere taviz verilmeyip bunlarla mücadele edilmesi,

b. Partiye, partililik vasfı kazanmamış kişilerin yerine kazanmış kişilerin alınması,

c. Türkiye'deki şu andaki rejimin askersel devirme olmayıp faşizm olduğu,

d. Kürt halkına devlet kurma hususunda tüzüğe ilave yapılması,

e. Parti programında kavram karışıklıkları olduğu, programın Polit Büro tarafından hazırlandığı ve kongrenin onayı olmadan kabul edilip geçici program yapılmadan uygulanmaya konulduğu,

f. Milli demokratik devrim ile ileri demokratik devrimin karıştırılmaması,

g. TKP yöneticilerinin iddia ettiği gibi tutuklamalara *İşçinin Sesi* hizbinin sebeb olduğu şeklindeki değerlendirmenin yanlış olduğu, esasen bu hizbin iki yıldan beri var olduğu, gerçek sebebin TKP yönetiminin organlarıyla olan ilişkilerini değiştirmemesinden doğduğu,

h. Yakalanan parti üyesi şahıslar ile cezaevlerinde ilişki kurulmadığı, bu şahısların ev, aile, para gibi ihtiyaçlarının karşılanmaması sonucu tutuklanan parti üyelerinin psikolojik çöküntü içinde bulundukları,

ı. TKP yönetiminin 50 yıldan bu yana kongre yapmadığı, kongreden ve parti içi tartışmadan kaçınarak tartışmayı yasakladığı,

i. TKP yönetiminin sendika, gençlik gibi yığın örgütlerini çok erken öne çıkardığı ve dolayısı ile bağımsız parti çalışmasını gölgelediği,

j. Türkiye'de devlet tekelci kapitalizminin gelişmeler gösterdiği fikrinin yanlış olduğu,

k. TKP Merkez Yayın Organı *Atılım* gazetesinin canlı ve günlük sorunlara cevap getirecek bir yayın çalışmasına giremediği,

l. TKP yönetiminin seçimlerde CHP'yi desteklemesinin yanlış olduğu,

m. TKP yönetiminin yurt dışında Türkiye şartlarını gerektiği gibi değerlendiremediği şeklinde eleştiriler getirerek TKP yönetimine karşı Devrimci Kanat muhalefetini başlatmış, İzmir, İstanbul, Ankara ve Adana illerinde örgütlenmeye geçmiştir.

Devrimci Kanat muhalefeti önce İngiltere İl Komitesi üyesi ve sekreteri iken getirdiği eleştiriler sonucu bu görevden alınan ve daha sonra Türkiye'ye gelerek Ankara İl Komitesi üyeliğine verilen Sahir Şükrü Beker ile yine Ankara İl Komitesi üyesi Orhan Necmi Özer, Hüseyin Tevetoğlu, Fevzi Naim Aker adlı kişilerin Ankara İl Komitesi üyeliğinden ihraç edilmeleri üzerine Devrimci Kanat Yürütme Bürosu'nu oluşturarak İzmir ilinde Devrimci Kanat Plenumu adı altında bir toplantı yapmışlar ve bu toplantıda Yürütme Bürosu kararını onaylayarak Yürütme Bürosu Sorumluluğuna Sahir Şükrü Beker, Ankara İl Sorumluluğuna Fevzi Aker, İstanbul İl Sorumluluğuna Orhan Necmi Özer, İzmir İl Sorumluluğuna Seracettin Şimşek isimli kişiler getirilmiştir. Yayın organı olarak da 7-8 daktilo sayfasından ibaret *İç Haberleşme Bülteni* adı altında bir neşriyat çıkarmışlardır.

BİTTİ

C zaevleri okul lacak

Nerede, nasıl olursa olsun bir an komünist onuru çiğnetmeden partinin belgilerini yükselteceğiz.

Yoldaşlar, sizlere önce de yazılar gönderdik. Bunu daha da sıklaştırmak istiyoruz. Yazıların cezaevinden çıkışı ve sizlere iletilişinde bazı sorunların çözümünü sağlarsak, cezaevindeki yoldaşlar olarak daha fazla yazı yollayacağız. Cezaevlerinde *İşçinin Sesi* militanlarının hiçbiri boş durmayacak, cezaevlerini okula çevireceğiz!

Bizler, "başarıdan başdönmesine, yenilgiden karamsarlığa kapılmayacağımıza..." diyen yeminimizi akılda tutarak, kısa dönemde, sarhoşluğu, uyuşukluğu üzerimizden atarak, hemen bir komün kurduk. Komünün daha düzgün işlemesini sağlamak için, kendi aramızda bir dış sorumlu, mutfak sorumlusu, genel sorumlu saptadık. Bildiğiniz gibi komüne kendi aramızda, İnanç yoldaşımızın adını verdik. Tabii dışımızdakiler *İşçinin Sesi* komünü diyorlar.

Komündeki toplantıda, burjuvazinin, cezaevlerini devrimcilere karşı bir silah olarak kullandığını, bir sürü devrimcinin yıldırılmasında, halkımızdan koparılmasında, cezasını çeken, günlerinin geçmesini bekleyen insanlar durumuna sokulmasında etken olduğunu vurguladık. Bu politikaya karşı bizim görevimizin, her nerede olursa olsun, hangi koşullar altında olursa olsun, bir an komünist onuru çiğnetmeden, partimizin belgilerini sonuna kadar yükseltmek olduğuna, diğer siyasi hareketlerle bağ kurmaya, onlara kendi siyasetimizi anlatmaya, bunu davranışlarımızla da göstermeye karar verdik ve parti disiplinimizi de uyguladık.

MİLİTAN

Çıplak ayak
Patlak dudak
Dimdik başımızla
Yürüdü, yürüyor
İşçinin Sesi dalgalanarak!

Kuşkusuz eksikliklerimiz, yanlışlarımız oldu, ama onları yenmesini bildik, doğruyu uyguladık. Dün başka bir siyasetten arkadaşın biri geldi ve "yaşantınızla, yatıp kalkışınızla, davranışlarınızla, disiplin, dürüstlüğünüzle, olgunluğunuzla bu koğuşta tek komünist komün sizsiniz" dedi, bize katılmak istediğini söyledi. Konuştuk ve bizim komüne katıldı. Yoldaşlar, bu durum bizi gerçekten çok sevindirdi ama bundan şımarmadık. Tersine daha bir kendimize geldik, uyguladığımız politikanın doğruluğuna bir kat daha inandık.

Yoldaşlar, dışarıda olduğu gibi, burada da, "ne olursan ol gel" diyen bazı siyasetler bize komplolar, bizans oyunları oynamaya çalıştılar. Biz, "bu politika size kısa erimli kazançlar sağlar, ileride sizi yıkar'" dedik ve yolumuza devam ettik. "Ne olursan ol gel" diyenlerin politikası çok değil beş ay sürdü. Şimdi kendilerini eritiyor. Aman yoldaşlar bu tür siyasete karşı menşeviklerden daha çok dikkat edin, menşeviklerden daha da kıvrak daha da kemiksiz!

Bizler, *İşçinin Sesi* militanları olarak ilk geldiğimizde, herkes cezaevinden birer dil öğrenerek çıkmalı dedik ve uygulamaya başladık. Pazar günü tatil. Salı ziyaret günü, gürültüden hiçbir şey yapılmıyor. Dolayısıyla haftada beş gün eğitim ve İngilizce'ye ayırdık. Fakat arkadaşlar, İngilizce'yi üç ay ancak sürdürdüler. Ondan sonra biz de zorlama olmasın diye İngilizce'yi kaldırdık, onun yerine ideolojik eğitim koyduk ve buna hâlâ devam ediyoruz. Yöntem olarak, paragraf paragraf okuyor, özetliyor ve özetini deftere yazıyoruz.

Şimdiye kadar toplu gördüğümüz eğitimdeki kitaplar sırayla şöyledir:

1. Dimitrof'un *Cephe Sorunu* (yalnız kadrolar bölümü).
2. İki Taktik (Lenin).
3. Dönek Kautsky(Lenin).
4. Enternasyonal Programı (Lenin).
5. Üçüncü Enternasyonal Konuşmaları (Lenin).
6. Devlet ve Devrim (haftaya bitiyor).

Sırayla okuyacağımız kitaplar ise şunlar:

7. Sol Komünizm.
8. Ne Yapmalı
9. Nisan Tezleri.

Ayrıca, koğuşa tüm gazeteler geliyor. Onların dikkatle okunması, ekonomi bölümlerinin incelenmesi, önemli yerlerinin tartışılması da eğitim içine giriyor.

Aslan Başer Kafaoğlu'nun *24 Ocak Kararları ve Bazı Gerçekler* ile Yalçın Doğan'ın *IMF Kıskaçında Türkiye*'yi okuduk.

Yoldaşlar, cezaevlerini birer okul haline dönüştüreceğiz. Bu hem partimiz açısından, hem kişiler, fertler olarak bizlerin gelişmesi açısından böyle gerekiyor diyerek haykırıyoruz:

Cezaevlerini başlarına yıkacağız!

Yaşasın devrim!

İnanç Komünü

Hindistan'da bir grev

Hindistan'da 250 bin tekstil işçisi işgücünü sudan ucuza satmamak için grevde. Dünya işçi sınıfının Hindistan müfrezesi dünya kapitalizminin bu kesiminde burjuvaziye karşı savaşım veriyor.

Yusuf Koçak

Dokuz aydır bir grev sürüyor. Bombay'da 250 bin tekstil işçisi 18 Ocak'tan beri grevdedir. Hindistan işçi sınıfının bu grevi son yıllarda yaşanan en uzun grevlerden biridir.

Hindistan orta derecede gelişmiş kapitalist ülkelerdendir. Bir geçiş kuşağı ülkesidir. Belirli bir endüstrileşmeye sahiptir ve bu endüstrileşme pekçok dallarda Türkiye'deki benzerlerinden daha gelişmiş durumdadır. Ama bu endüstrileşme ülkedeki milyonlarca işsize çare getirmiyor. En düşük ücretin ödendiği, en sınırsız sömürünün yürüdüğü az gelişmiş ülkelerde iş ve yaşam koşulları nasıl korkunç durumdaysa Hindistan'da da öyledir.

Ücretlerin yükseltilmesi ve kurdukları sendikanın tanınması istemleriyle greve çıkan işçiler, ilk günden hükümetle yüzyüze geldiler. Gandhi hükümeti grevi kırmak için dokuz aydır uğraşıyor. Bu dönemde bunalım oldukça yaygınlaştı. Grevin yarattığı ortamda polis içinde bile bölünmeler oldu. Bir kesimi Ağustos ayında isyan etti. Ücret istemlerinin yerine getirilmemesi nedeniyle grev uzayıp giderken, hükümetin baskısına karşı biriken öfkeyle işçiler, yığınsal gösterilere çıktılar.

Hindistan'da tekstil endüstrisinin hemen hemen tümü pamuk üzerinedir. Bombay fabrikaları ülkenin tüm tekstil üretiminin %40'ını üretir ve 1.5 milyon işçi çalıştırır. Bu işçiler Hindistan'da sendikalarda örgütlenebilmiş endüstri işçilerinin %20'sini oluşturuyor. Bombay işçisi işgücünü sudan ucuza satmamak için savaşım veriyor.

Tekstil ülkenin en yaygın endüstrisi ve bu dalda üretimin önemli bölümü *ihracata yöneliktir.* Sovyetler Birliği bu ülkenin tüm tekstil ihracatının %25'ine yakınını ithal ederek birinci sırada yer alıyor. Bu yıl yaptıkları sipariş, az gelişmiş ülkelerden herhangi birinin şimdiye kadar yaptığı en büyük ihracat olacaktı. Bombay'da iğler, tezgahlar durdu. İhracat da durdu. İkinci sırada AET ülkeleri geliyor. AET ülkeleri bütün tekstil ihraç eden az ve orta gelişmiş ülkelere *korumacılık* uygulamaktadırlar. Bu nedenle Hindistan'ın da ihracatı belli bir miktara ve fiyata, kotaya bağlanmıştır. Fakat Hindistan sürmekte olan kendi krizi nedeniyle bu kotayı bile gerçekleştiremiyor. 1981 yılında (grevden önce) kotanın ancak %60'ını doldurabilmiş. Ve Hindistan burjuvazisi bu pazarı Taiwan, Güney Kore ve Güneydoğu Asya ülkelerine kaptırmamak için çabalıyor.

Greve çıkıldığında kapitalistler durumdan memnun görünüyorlardı. Yığılmış stokları eritmek için iyi bir fırsat, diyorlardı. Yaz aylarında stoklar da eridi. İşverenler köşeye sıkıştılar ama Gandhi hükümeti ayak diriyor. Ücretlerin düşük olan ve giderek düşmekte olan düzeyini korumaya çalışıyor.

Dünya işçi sınıfının Hindistan müfrezesi, dünya kapitalizminin bu kesiminde burjuvaziye karşı savaşım veriyor. Hindistan işçi hareketinin grevden güçlenerek çıkmasını dileriz.

Proletaryanın savaşımı enternasyonaldir.

Cezaevinde bunca süre kalmış, türlü işkence görmüş bir yoldaş, özgürlük ve kararlılıkla, sevgi ve umutla dolu böyle bir şiir yazmışsa, faşizm amacına ulaşamamıştır, ulaşamaz!

KARIMA

Dün gece düşümde
Saçların dağınık
Yüzün solgundu
İnanmadım sevgilim
düşlerin aldatıcılığına
Ellerimizi kelepçeye
Gözlerimizi karanlığa alıştırsalar da
Yok edemezler yaşam umutlarımızı

Mapusluk iki şey öğretti bizlere
Uğrunda göz kırpmadan ölüme gidilecek
Bir yaşam özgürce
Bir sevgi delice
Yok umutsuzluk yok düşlerimin
Ak gelini
Bir yaşam düşün
Taş oyuklardan beton yığınlarından
Yaşama fışkıran sevgi de
öyle değil mi
Romanlara öykülere konu olan
Dayan ha karıcığım dayanabildiğin
kadar
Yüreğinde sevgiden varsa bir esinti.

Tutuklu bir yoldaş

İŞÇİNİN SESİ

SESİ'Nİ YÜKSELT

İşçinin Sesi'nin her yeni sayısı
komünist bilincimizi ilerletiyor,
derinleştiriyor.
Türkiye işçi sınıfı ve yığınların bilincinde
Marksizmi-Leninizmi yeşertiyor.
Bu bilinç bugün ve yarın
Türkiye devriminin güvencesi olacaktır.
İşçinin Sesi'ni yığınların elinde
maddi bir güce dönüştürmek için ileri!

Bir yıllık abone tutarı 15 pound'tur.
İsteme adresi: 29, Parkfield Street, London N1

Tanklarla g lenl r devrimle gidecekler

Değerli yoldaşlar,
Askeri faşist cunta iş başına geldiğinden beri ilericiler, devrimci-demokratlar ve komünistler üzerinde ağır bir terör havası estirmektedir. Emekçileri sokaklardan ve evlerinden toplayıp çeşitli suçlamalarla hapislere dolduruyorlar. Kadın, kız, erkek demeksizin, hatta ve hatta 14-15 yaşlarındakilere bile azgın işkenceler uygulanmaktadır. Bu işkenceye maruz kalanların bir kısmı sakat kalıyor, bir kısmı hastalanarak herşeyi unutuyor. Karakola düşen vatandaş, işkencecilerin dayak faslına uğramadan dışarı çıkamıyor. Daha binlerce devrimci ağır ceza mahkemelerinde idam isteğiyle yargılanıyor.

Kürt halkı üzerindeki zulüm ve terör, tüm şiddetiyle sürüyor. Adına operasyon ya da tatbikat denilen yöntemlerle, evlerinden toplanan binlerce Kürt emekçisi, karakollarda, hapislerde en ağır işkencelere maruz kalıyor.

İşte bu ortamda halkın kin ve nefreti gerçekten birikiyor. Faşist cuntaya karşı halkın tepkisi içten içe artıyor. Ey be paşalar! Asmakla, kesmekle, idam etmekle biter mi sanıyorsunuz siz devrim neferlerini! Nasıl ki 12 Martların gücü halkın devrim yolunda gelişen haklı mücadelesini bastırmaya yetmediyse, 12 Eylüllerin de buna gücü yetmeyecektir.

Yaşasın partimiz TKP—*İşçinin Sesi!*

Yaşasın devrim!

Ozan Özgür Neferî
Schifferstadt

Yoldaş memleketten haber sorarsan
Paşa generaller başta geziyor
Halkım sefalet yokluk içinde
Onların karnı tok işte geziyor.

Hele dedim şöyle bir gezeyim Gençlik Parkı'nı
Faşist cunta azgınca döndürüyor çarkını
Ergeç kusacak elbet yiyenler halkın hakkını
Sessizlik ama bir hınç vardır yoldaşlar.

Ozan Özgür Neferim der zaman mutlak bizim olacak
Ne kader ne de alın yazısıdır bize gülecek
Tanklarla gelenler devrimle gidecek
Halkımda bir isyan dalgası vardır yoldaşlar.

Partimizin a na yaraşır kadrolar olacağız

Lenin bir yazısında, "proletarya partisi burjuva ideolojisine karşı savaşım ve belirli bir dünya görüşünü savunmak ve yaşama geçirmek için kurulan özgür, gönüllü bir birliktir" diyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İngilizce Basım, c.19, s.314)

İkinci Konferans kararlarında ise "Komünist partisinin ana görevi, kurulu düzen içinde devlet mekanizmasını ele geçirmek değil, bu devleti parçalamak yerine yeni bir devleti, proletarya diktatörlüğünü kurmaktır" deniyor.

Önünde böylesine çetin, ama onurlu görevler duran bir partinin üyelerine de büyük görevler düşüyor. Partimizin adına yaraşır kadrolar olma yolunda kendimizi eğitmeliyiz. Kadroların niteliği parti adını yaşatır.

Herşeyden önce ideolojik çalışmamızı derinleştirmeliyiz. Yaşamın zenginlikleri karşısında şaşırmayacak, formüllere takılıp kalmayacak, yaratıcı, demir disiplinli kadrolar olmak herşeyden önce Leninizmi derinlemesine öğrenmemize bağlıdır.

"Disiplinin gönüllülüğü ve sürekliliği canlı, gelişen bir ideoloji ile sağlanabilir. Marksizm-Leninizmin doğru özümsenip yaratıcılıkla geliştirilmesi, yeni sorulara bilimsel yanıtlar getirilmesi disiplinin temelini güçlendirir." *(TKP—İşçinin Sesi Tüzüğü,* s.11)

İçinde yaşadığımız gericilik dönemi güvensizlik saçıyor, yılgınlık yayıyor. Ama komünistlerin derya gibi bir dünya görüşü, ideolojisi var. Biz buna güveniyoruz. Utkuyu amaçlayan bizleriz. Dönemleri bileği, bilinci, yüreği, inadı sağlam olan komünist kadrolar geçecek, partimiz devrimi gerçekleştirecektir.

Orhan Kızılhan
Londra

Menşeviklerin çabalarını boşa çıkarıyoruz

Yoldaşlar,
Gazetemiz *İşçinin Sesi*'ne ilk defa yazıyorum. Paris'teki çalışmalarımız disiplin içinde yürüyor. Menşevikler ise tıpkı dedeleri gibi çamur atma "savaş yöntemiyle" sözümona ideolojik mücadele veriyorlar. Menşevizm Leninizm, Bolşevizm karşısında çürümüş ve bu çürümeye layık bir ideolojidir. Bunun somut örneğini biz Paris'te savaşım içinde yaşıyoruz.

Menşeviklerin Fransız proletaryasıyla, Fransız Komünist Partisi'yle (FKP) ilişkilerimizi parçalama, zedeleme çabaları boşa çıkıyor. Menşevikler çamur atalım, tutmazsa izi kalır mantığı ile FKP'lilere Troçkist olduğumuz yalanını söylüyorlar.

Biz de FKP'li yoldaşlara hep beraber bir toplantı yapmayı önerdik. Menşevikler gelmedi. FKP'li yoldaşlarla konuştuk. Hepsi menşeviklerin sözlerinin adi bir yalandan ibaret olduğunu anladılar. Yayınlarımızı aldılar. Toplantıdan yoldaşça bir hava içinde ayrıldık. Menşevikler kitlelerin içinde de tecrit oluyorlar.

Menşevizme, onların iğrenç taktiklerine karşı bizim tavrımız Leninizm ilkelerini savunmak ve uygulamaktır. Savaşımız Menşevizme ve onun soyundan gelen oportünizmin her çeşidine karşıdır. Bu savaş burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz.

Bütün yoldaşlarıma komünist savaşımlarında başarılar dilerim. Ayrıca tüm yoldaşların da selamı var.

Yaşasın TKP—İşçinin Sesi!

Umut Savaşkan
Paris

HTİB 2. GENEL KURULU

İşçinin Sesi'nden mesaj

Yoldaşlar,
Her yönüyle başarılı geçen 2. Genel Kurulunuzu en içten devrimci selamlarımızla kutlarız. Rüzgarların ağırlıkla devrimci harekete karşı estiği bu gericilik günlerinde HTİB'in gelişimini başarıyla sürdürmesi boşuna değildir. Komünist ideolojimizle, çelik disiplinimizle değil rüzgarların, fırtınaların etkisini tersine çevireceğiz. Faşizmi yıkacak ülkemizde ileri demokratik halk devrimini gerçekleştireceğiz.
HTİB'e önümüzdeki dönemde de sonsuz başarılar dileriz.

İşçinin Sesi

Devrim ve sosyalizm için örgüt seferberliğine!

Yeni görevlere hazırız

Bir yılın başarılı çalışma dönemini İkinci Kongre ile noktaladık.

Kongreye geniş katılım oldu. Saygı duruşu ile başladık. Türkiye örgütlerinden temsilciler de kongremizde yer aldılar. Mesajlarını okudular. Gelen öteki konuklardan Freiheit dergisi temsilcisi mesaj okudu, *Tages Zeitung*'dan ise bir konuk kongreyi izledi. Kongre günü Hamburg'da bulunamayan Yunanlı bir yoldaşımız mesajını bize iletti. HTİB'in fahri başkanı Prof. Haarländer de kongremizde yer aldı, kısa bir konuşmadan sonra gelişen örgütümüze gelecek yıllarda başarılar diledi.

Yoldaşlar tarafından hazırlanan karar tasarıları çok ilgi gördü. Bu kararlar, yoldaşların başarılı bir çalışma yaptıklarının göstergesidir, fakat bunun da yeterli olmadığının bilincindeyiz.

Parti marşı ile kongremizi bitirdik. Hepimiz birbirimize başarılar diledik. Yeni ve daha yüklü çalışmalara hazırız.

Eser Erdem
Hamburg

Örgütümüz gelişiyor

Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği (HTİB) Genel Kurulu 10 Ekim 1982 tarihinde geniş katılımla yapıldı.

Açılış ve saygı duruşundan sonra okunan çalışma raporu ve mali raporun ardından, 15 ayrı yoldaş tarafından hazırlanıp genel kurula sunulan karar tasarıları oybirliğiyle kabul edildi. Genel kurula çeşitli siyasal hareketlerin temsilcileri de katıldılar.

Bu genel kurul, gösterdi ki geçen kongreden bugüne kadar yapılan çalışmalar, HTİB'in ideolojik düzeyini kat kat arttırmıştır. Karar tasarılarının içeriği, güncel sorunlara yaklaşımı, kavganın önünde yürüdüğümüzü, yığınların kuyrukçusu değil, öncüsü olduğumuzu gösterdi.

Hemen hemen tüm siyasi hareketlerin mesaj göndermeleri, bizi çok sevindirdi. Diğer şehirlerdeki yoldaşlarımızın gönderdiği mesajlar ise genel kurulumuza güç kattı.

Yaşasın devrime rehber, devrimci önder *İşçinin Sesi!*

Yıldızçoban
Hamburg

Zor ve onurlu görevler bizi b kliy r

Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği (HTİB) 2. Olağan Genel Kurulu 10 Ekim günü yapıldı. HTİB Genel Kurulu gerek katılımın genişliği, gerek tıkır tıkır işleyişi ve gerekse politik içeriği açısından çok başarılı bir genel kurul oldu.

Genel kurul devrim savaşımında şehit düşen yoldaşlarımız ve devrimciler için yapılan saygı duruşuyla başladı. Daha sonra çalışma raporunun okunmasına geçildi. Rapor geçen yılın başarılı, militan çalışmalarını bir kez daha gözler önüne serdi. Mali raporun okunmasından sonra sıra karar tasarılarının sunulması ve tartışılmasına geldi.

Genel kurula 15 ayrı yoldaş tarafından hazırlanmış 15 karar tasarısı sunuldu.

Genel politik durum

Karar tasarılarının ilki genel politik durum üzerineydi. Bu karar tasarısında özetle şöyle deniyordu:

"İlk genel kurulumuzdan bugüne kadar geçen bir yılı aşkın süre içinde, dünyadaki duruma baktığımızda, dünya kapitalist sisteminde varolan krizin derinleşip yaygınlaştığını görüyoruz. Emperyalist ülkelerde işsizlik büyük boyutlara varıyor. Emperyalistleşememiş kapitalist ülkeler ise kapitalist dünyanın çelişki ve bunalımlarının en yoğun birikim odakları durumundadırlar.

"Kapitalist sistem içinde yer alan ülkemizde ise, faşist diktatörlük iki yıldır iş başında. Türkiye kapitalizmini içinde bulunduğu çıkmazdan kurtarmak için faşizme başvuran finans-kapital geçici olarak devrimci durumu bastırmış, fakat ekonomik sorunlara çözüm getirememiştir. Faşist cunta ekonomik uygulamalarını, siyasi baskıları akılalmaz derecede ağırlaştırarak gerçekleştirme yolunu tuttu. Bu onun çaresizlikler içinde olmasının da göstergesidir.

"Oniki Eylül öncesi devrimci durumu doğuran, Türkiye kapitalizminin yapısal bunalımı çözülmemiştir. Çözülemeyecektir de. Yarınlarda ani ve büyük boyutlu toplumsal patlamalar olacaktır.

"Önümüzdeki dönem yeni devrimci durumlara, devrime hazırlık dönemidir. Zor ve onurlu görevlerle karşı karşıyayız. Sosyalist yığın örgütü olarak HTİB'in çalışmalarındaki ana perspektif Türkiye devrimine hazırlık olacaktır. Tüm diğer çalışmalar bu temel noktadan hareketle ele alınmak zorundadır."

Alkışlar ve devrimci belgilerimiz arasında kabul edilen bu karar tasarısından sonra

HTİB 2. GENEL KURULU

örgütlenme, *İşçinin Sesi* gazetesi ve yayınları, eğitim konularındaki karar tasarıları görüşüldü.

Eylem birliği

Eylem birliği ve enternasyonalist dayanışma adlı karar tasarısında ise 12 Eylül faşist darbesinden sonra yurt dışında ve özellikle Federal Almanya'da eylem birliklerinin daha da önem kazandığı vurgulanıyor ve şöyle deniyordu:

"Faşist cuntaya karşı yapılan eylemlerde, eylemin hangi devrimci demokratik örgüt tarafından yapıldığı değil, eylemin hedefine ve niteliğine bakıp tavır takınılmalıdır. Ancak böyle bir tutum eylem birliklerini güçlü kılıp başarılı olacaktır."

Faşist anayasa dayatmacası

Faşist cuntanın halkımıza dayattığı faşist anayasa tasarısına karşı savaş konusunda kabul edilen bir tasarıda da "HTİB anayasaya hayır kampanyaları örgütleyerek geniş yığınları bu çalışmanın içine çekmelidir" deniyor ve bu savaşımın hedefi şöyle vurgulanıyordu:

"HTİB gerici anayasa dayatmasına karşı gerçekten demokratik bir anayasa kavgası yükseltmiştir. Gerçekten demokratik bir anayasa, demokratik devleti gerektirir. Bu da devrimsiz elde edilemez. Bunun için çalışmalı, yığınları demokrasi kavgasına çekmelidir. Bu savaşımın hedefini bilince çıkartmak can alıcı önem taşıyor."

Genel kurulda bunlardan başka disiplin, gençlik, Filistin halkıyla dayanışma, iltica sorunu, yabancı düşmanlığı, Almanya'daki Türkiyeli öğrenci ve gençlerin eğitimi, spor ve kültürel çalışmalar ile hapisteki yoldaşlarımız ve tüm tutuklu devrimcilerle dayanışma konularında karar tasarıları kabul edildi.

HTİB'le dayanışma

Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği Genel Kurulu Türkiyeli ve yabancı örgütlerden, kişilerden gelen mesajların çokluğu açısından da başarılı bir genel kurul oldu. Hemen hemen tüm Türkiyeli örgütler mesaj gönderdiler. Birçok devrimci hareketin temsilcisi de genel kurula konuk olarak katıldı.

Toplantıya çok sayıda yabancı örgütün yanısıra, o gün Hamburg'ta bulunamayan bir Yunanistanlı komünist yoldaş da mesaj gönderdi. Yoldaşın alkışlarla karşılanan mesajı şöyledir:

"Sevgili yoldaşlar,

"Selam Ege'nin Batı'sından, Ege'nin Doğu'suna. Emperyalistler Yunan ve Türkiye halkları arasında düşmanlığı körüklüyorlar. Faşist Türk devletinin kışkırmalarına karşın, Yunanistan burjuvazisi de aynı yolu deniyor.

"Bizler, fabrikalara dişli-çark olmuş bizler, tüm bunlara işçi sınıfının devrimiyle yanıt vereceğiz.

"Genel kurul çalışmalarınızda başarılar dilerim.

"Yaşasın Akdeniz halklarının enternasyonalist birliği!

Giannis Papadopulos"

Hamburg'ta yayınlanan yerel bir dergi olan *Freiheit*'ta genel kurula bir temsilciyle katıldı. Temsilci arkadaş *Freiheit* yazıkurulu adına bir mesaj da okudu.

HTİB Genel Kurulu'na çeşitli yörelerden yoldaşlarımız da geldiler. İngiltere'den İTİB, İTÖF ve LİB'in gönderdiği başarı mesajları çoşkuyla alkışlandı. Genel kurulda Köln TİDB, Mannheim İşçiler Birliği, Düsseldorf İşçi Gençlik Kulübü ile Dortmund, Münih, Braunschweig, Weinheim, Bergisch Gladbach, Bruchsal *İşçinin Sesi* sempatizanları adina mesajlar okundu.

Her yönüyle atılımlı, disiplinli, militan bir çalışmanın ürünü olan genel kuruldan sonra HTİB'li yönetici yoldaşlarımız şöyle dediler:

"İkinci genel kurulla çalışmalarımızda yeni bir döneme, nitelik ve nicelik olarak ileriye doğru bir atılım dönemine girdik. Zor ve onurlu görevler bizi bekliyor. Genel kurulca kabul edilen kararlar, yolumuza ışık tutuyor. Daha güçlü ve başarılı bir HTİB için ileri atıldık. Görevlerimizi yerine getirmede kararlıyız. Her başarılı çalışma yeni ve zor görevlerin tabanını oluşturur. Bu bilinçle yeni döneme azimle giriyoruz."

HTİB'in daha da güçleneceğine inanıyoruz

Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği'nin (HTİB) 10 Ekim günü yapılan 2. Genel Kongresi'ne Mannheim'dan bir gurup olarak katıldık.

Hemen şunu söyleyelim ki, HTİB Kongresi'nde bir yıl zarfında gerçekten bu kadar ilerlemiş, bu kadar gelişmiş bir örgüt görmek hepimiz için büyük bir sevinç kaynağı oldu.

Yoldaşlarımızın kongre için düzenli bir hazırlık yürütmüş olmaları ve disiplinli bir anlayış içinde kongreyi götürmeleri, gerçekten övgü ile bahsedilecek yönlerdi. Ayrıca 15 karar tasarısı, bu tasarıların olumlu, sıcak bir hava içinde, yoğun ve yapıcı bir biçimde tartışılması, kongrenin gidişatını daha da güçlendirdi. F.Almanya'nın çeşitli bölgelerinden gelen yoldaşlarımız Kongre'den kıvanç dolu olarak ayrıldılar.

Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği'nin Genel Kongre toplantısı, yeni yönetim kurulu ile yeni denetim kurulunun oybirliği ile seçilmesinden sonra, alkışlar ve devrimci belgilerle, çoşkuyla son buldu.

Mannheim İşçiler Birliği'ndeki yoldaşlar olarak yeni yönetim kurulu ile yeni denetim kuruluna başarılar diler, HTİB'in daha da güçleneceğine güvendiğimizi bildiririz.

Yoldaşça selamlar.

Yaşasın *İşçinin Sesi!*

Seçiç G.
Mannheim

"Demokrasi" oyunu açığa çıkıyor

Devrimci sanatçı Melike Demirağ ve Şanar Yurdatapan, yalnızca konser, konferans ve diğer kültürel çalışmalarda karşılaştıkları sanatçı ve bilim adamlarıyla görüşmeleri sonucunda bu amaçla geniş bir çalışma yürütmeden, cuntanın "demokrasiye dönüş" dediği şeyin aldatmaca olduğunu belirten bir metne çok sayıda dünyaca ünlü kişiden imza toplamışlardır.

M. Demirağ ve Ş. Yurdatapan'ın bunu duyurmak amacıyla yayınladıkları basın bildirisi aynen şöyledir:

"7 Kasım 1982'de Türkiye'de bir "referandum" yapılacak. Halk, cunta anayasasına ve tek aday olan General Evren'in başkanlığına, bir tek oyla evet veya hayır demek zorunda kalacak!

"General Evren, bu referandumla, artık sivil elbiseler içinde, rejimini dünya kamuoyuna 'demokrasi' olarak sunmayı amaçlıyor. Fakat:

"1. Yeni anayasa, doğrudan veya dolaylı olarak, ama hepsi de cunta tarafından tayin edilmiş kişilere hazırlattırılmıştır.

"2. Hazırlanma ve tartışılma döneminde eleştiri özgürlüğü, yalnızca cuntaya itaat edenlerin tekelinde kalmıştır. (52 ve 70 sayılı kararnameler, her çeşit eleştiriyi ve görüş açıklamayı yasaklamaktaydı. Eski başbakan Ecevit hâlâ hapistedir.)

"3. Anayasa metni, son olarak bir daha cuntanın elinden geçmiş, son rotüşları kendileri yapmıştır.

"4. İnsanlar, referanduma katılmama hakkına sahip değildirler. Adını seçmen listesine yazdırmamak suçtur. (En azından beş yıl oy verme hakkından yoksun kalınacaktır.)

"5. Propaganda dönemi 25 Ekim'de başlayacaktır. Fakat insanlar, yeni anayasayı yalnızca övme hakkına sahiptir. Olumsuz eleştiri resmen yasaktır, bunu General Evren kendi ağzından açıklamıştır.

"6. İnsanlar, yalnızca 'evet' veya 'hayır' demek hakkına sahip olacaktır. (Pratikte yalnızca 'evet'.) Oy zarfının içine 'evet' anlamına gelen beyaz pusula yerine, 'hayır' anlamına gelen mavi pusulayı koymak, teorik olarak mümkündür. Fakat Türkiye'de herkes, sandıklar açıldığında, içinden 'hayır' oyları çıkan bir köyün veya mahallenin başına neler gelebileceğini çok iyi bilmektedir.

"Ekli fotokopilerde ve listede, dünyaca ünlü birçok sanatçı veya bilim adamının adlarını ve imzalarını göreceksiniz. Bu kişiler, Türkiye'deki rejimin demokrasiyle ilişkisi olmadığını belirten; yurdumuz insanlarıyla dayanışma içinde olduklarını, meslekdaşlarının yürüttüğü imza kampanyası metnine imzalarını atarak açıklayan insanlardır.

"Altına imza attıkları metnin son paragrafı aynen şöyle:

" 'Biz, ...

....

" 'Ve Türkiye'deki cuntanın demokrasiye dönüş' olarak adlandırdığı şeyin bir aldatmacadan ibaret olduğuna, dünya kamuoyunun dikkatini çekeriz.'

"En iyi dileklerimizle,
Melike Demirağ
Şanar Yurdatapan"

Bundan sonra alfabetik sıra halinde imza atan ünlü kişilerin adları vardır:

Sanatçılar:

Athanasios, P. .... Yunanistan
Bialek, ... Belçika
Derveniotis, T. .... Yunanistan
Dubois, Rosalie .... Fransa
Farantouri, Maria .... Yunanistan
Florencie, Jacques .... Fransa
Hofmann, Peter .... F.Almanya
Ibanez, Paco .... İspanya
Kaldaras, A. .... Yunanistan
Kirkpatrick, Fredrick .... ABD
Leontis, Christos .... Yunanistan
Loizos, Manos .... Yunanistan
Moustaki, Georges .... Fransa
Nicolopoulos, C. .... Yunanistan
Ribbiro, Catherine .... Fransa
Schwarz, Hanna .... F. Almanya
Seeger, Pete .... ABD
Solleville, Francesca .... Fransa
Sotin, Hans .... F.Almanya
Stefanski, Christiane .... Belçika
Theodorakis, Mikis .... Yunanistan
Weikl, Bernd .... Avusturya

Avukatlar:

Bentoumi, Amar .... Cezayir
Beye, Prof.Alioune .... Mali
Clark, Ramsey .... ABD
Contorelli, Prof. L. .... İtalya
Goussault, Prof. Y. .... Fransa
Grelon, Prof.Bernard .... Fransa
Lazarev, M.I. .... SSCB
Mamontov, Prof. S. .... SSCB
Mazov, Vasilly .... SSCB
Nordmann, Joe .... Fransa
Rigaux, Prof. F. .... Belçika
Stuby, Prof. Gerhard .... F.Almanya
Weyl, Prof. M.P. .... Fransa
Wollf, Michel .... Belçika

Yazarlar:

Ben Jelloun, Tahar .... Fas
Bourderie, Jack .... Fransa
Dorfman, Ariel .... Şili
Drewitz, Ingeborg .... F.Almanya
George, Susan .... ABD
Kakoulidis, J. .... Yunanistan
Risiotis, V. .... Yunanistan
Ritsos, Yannis .... Yunanistan
Sapranidis, D. .... Yunanistan
Vassilikos, V. .... Yunanistan

Bilim Adamları:

Ahmad, Prof. Eqbal .... Pakistan
Beniassu, Prof. M. .... Cezayir
Cendrero, R.de .... Meksika
De, Prof.Barun .... Hindistan
Dejardin, Claude .... Belçika
Ernst, Prof.Dieter .... F.Almanya
Fals-Borda, Prof.Orlando .... Kolumbiya
Flaming, Lady Amalia .... Yunanistan
Harkort, Prof.Klaus I. .... F. Almanya
Latelier, Isabelle .... Şili
Levine, Prof. Ned .... ABD
Llobet, Prof. Cayetano .... Meksika
Lyssarides, V. .... Kıbrıs
Nagels, Prof. Jacques .... Belçika
Nikolinakos, Prof. M. .... Yunanistan
Oko, Etienne .... Kongo
Pegoraro, Prof. Juan .... Arjantin
Sala Molins, Prof.L. .... Katalonya-İspanya
Thüsing, Klaus .... F.Almanya
Turner, Dr. Terisa .... Kanada
Uribe, Armando .... Şili
Verlet, Prof. .... Fransa
Ziartides, A. .... Kıbrıs